

HIIUMAA TEATAJA

Sündisid uued vallakodanikud

ELEANOR METSKÜLA
ANDREAS VÕSA
JOHANNES ARU

Õnnitleme vanemaid!

Hiiumaa valla väljanne. Tasuta.

Juuni 2019, nr 18

Hiiumaa valla beebid kohtusid Suuremõisas

Foto: Argo Nurs

10. mail kogunesid 30 pisikest vallakodanikku koos peredega Suuremõisa Lossi, et tähistada Hiiumaa valla beebipäeva.

Ehkki kõik kutsutud väikelapsed ei saanud tulla, oli kohal hulga emasid ja isasid, õdesid ja vendi ning terve lossisaal oli rahvast täis.

Väiksemaid ja suuremaid vallakodanikke tervitas Emmaste osavalla sotsiaaltöspetsialist Liia Rull, kelle sõnavõtule järgnes Külli Kreegi juhendamisel tore muusikaline ülesaste Suuremõisa lasteaed-põhikooli õpilastelt. Liia luges vahva luuletuse, saatjaks pidev beebide asjalik jutuvada. Seejärel pidas tervituskõne vallavanem Reili Rand, kes andis uutele vallakodanikele kingituseks valla logoga hõbelusika, raamatu "Pisike puu" ja Hiiumaa valla lastekaitse- ning sotsiaal-

tööspetsialistide meisterdatud kaardi. Sama kujundusega oli ka pidupäevaks küpsetatud Hiiumaa Köök ja Pagari tort. Külalised kiitsid nii torti kui suupistelauda, mille kattis Aimar Hansen.

Hiljem said kõik pered soovi korral lasta fotograaf Argo Nursil end pildile jäädvustada ja ühispilt tehti lossitrepile.

Palju sära ja rõõmu kõikidele uute vallakodanikele ning nende peredele ja toredate kohtumisteni!

Vastuvõtul osalenud pered, kes soovivad beebipäeval tehtud perepilte, kirjutage palun oma soovist: mari-liis.leivalt@hiiumaa.ee.

Hiiumaa aasta ema 2019 on Ly Klee

Foto: Laur Meldorf

Meie tänavuse aasta ema peres kasvab viis last, kellest kaks on kasulapsed, aga armastust jagub neile kõikidele ühtemoodi.

Selle pere lapsed on kõik väga tublid ja hakkajad ning kahel on jalge all juba ülikoolitee. Ema suutnud säilitada positiivse elusuhtumise ning olla olemas kõikide laste jaoks, luues neile koos abikaasaga toetav ja ühtsustav kodu.

Pere kõrvalt on meie aasta emal jagunud aega ka vabatahtlikuks tegevuseks, tegutsedes noortekaste ja kodutütardega ning kuuludes ise Naiskodukaitse ridadesse. Tööl on aasta ema

väga hinnatud spetsialist oma täpsuse ja töökuse poolest. Ettepaneku tegija on teda kirjeldanud kui tugevat ja hoolivat ema, kes vajadusel julgub seista nii enda kui ka teiste laste eest. Olles ühiskondlikult aktiivne ja samas luua soe ning armastav kodu oma abikaasale ning viiele lapsele on märkimisväärne oskus!

Palju õnne, armas Ly!

Aasta ema kuulutati välja reedel, 10. mail Käina Huvi- ja Kultuurikeskuses toimunud imekaunil emadepäeva kontsert-aktusel. Esinesid Käina huvikooli muusika- ja tantsuosakonna õpilased, lauansambel Hõbelõng, segakoor Hiula ning tantsurühmad Mikser, Sõle Segajad ja Sedapidi.

Hiiumaa vallavolikogu istungilt

Hiiumaa vallavolikogu maikuu istung toimus 16. mail Kärklas vallamajas

Kinnitus varalise kohustuse võtmiseks (Tohvri)

Vallavanem Reili Rand tutvustas eelnõud, mille eesmärk oli viia ellu Tohvri hooldekodu laiendamine. Projekti raames rajatakse Tohvri hooldekodu territooriumile 15 kliendikohaga 336 ruutmeetri suurune hoone. Eelnõu sisuks oli tagada projekti "Hiiu Maakonna Hooldekeskus Tohvri liginullenergiahoone kõrgeenud hooldusvajadusega klientidele" omafinantseering kokku maksimaalselt 400 000 euro väärtuses. Volikogu toetas eelnõud ühehäälselt.

Maasi detailplaneeringu vastuvõtmine ja avaliku väljapaneku korraldamine

Emmaste osavalla maa- ja ehitusspetsialist Pilvi Post tutvustas eelnõud: planeering hõlmab Härma külas asuvat Maasi kinnistut.

Detailplaneeringu algatamise eesmärgiks oli kinnistu jagamine kolmeks iseseisvaks katastriüksuseks: elumumaa, elumumaa/äriruumi ja maatulundusmaa. Planeeringuga muudetakse üldplaneeringut sooviga vähendada hoonestatava ala osas ehituskeeluvööndit. Volikogu toetas eelnõud ühehäälselt.

Sõeru ja Liiva detailplaneeringu vastuvõtmine ja avaliku väljapaneku korraldamine

Pühalepa osavallavanem Liili Eller tutvustas eelnõud: planeering hõlmab Kukka külas asuvat Sõeru ja Liiva katastriüksust. Detailplaneeringu eesmärk on valla Suursadama–Kärkla piirkonna üldplaneeringu muutmise vähendades ranna ehituskeeluvööndit, et saaks kõik rajatud ehitised seadustada. Lisatud eesmärkideks on ka Sõeru kinnistust ühe elamu- ja sadamakrundi eraldamine ning väikesadama kavandamine. Eelnõu võeti vastu.

Hiiumaa vallavolikogu 21.6.2018 määruse nr 58

„Hiiumaa valla vara valitsemise kord“ muutmine

Jurist Kairi Arunurm tutvustas eelnõud, millega täpsustati mitut punkti valla vara valitsemise korras. Volikogu toetas eelnõud ühehäälselt.

Spordi tn 8 ja lähiala teise detailplaneeringu koostamise algatamine ja detailplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmise Käina osavalla vanem Omar Jõpiselg tutvustas eelnõud ning lisas, et olemas on kooskõlastus maanteeametilt ja planeeringuga saab edasi minna. Eelnõu võeti vastu.

Külavanema statuut

Omar Jõpiselg ja Helen Härmsen tutvustasid eelnõud ja tehtud muudatusi-täpsustusi. Volikogu toetas eelnõud ühehäälselt.

Järgmine volikogu toimub 27. juunil. Hiiumaa vallavolikogu istungid on avalikud. Kõik vallakodanikud on oodatud osalema nii kohapeal vallamajas Kärklas kui Hiiumaa valla Youtube'i kanali vahendusel.

Vallavalitsuse istungitelt

Kinnitati Hellamaa Perekeskuse hoolekogu: osavalla esindaja Liili Eller, vallavalitsuse sotsiaalosakonna esindaja Kairi Lõppe ning klientide esindajad Annika Sõlg, Ants Orav ja Endel Lepisto.

Otsustati tunnistada Kärkla kalmistu hooldustööde 2019–2022 lihthankes edukaks OÜ Korrashoid esitatud soodsaim pakkumus hinnaga 38 160 eurot (ilma käibemaksuta).

Otsustati tunnistada Hiiu Valla Kultuuri ja Vaba Aja Keskuse Kõrgessaare hoone katuse soojustamine ja katusekatte vahetuse riigihankes edukaks OÜ Baumerk Grupp esitatud soodsaim pakkumus hinnaga 54 444 eurot (ilma käibemaksuta).

Vald maksab noorele spetsialistile stipendiumit

Hiiumaa vald maksab toetust kuni 35aastasele kõrgharitud noorele spetsialistile, kes asub tööle valla üldhariduskoolis, lasteaias, huvikoolis, Hiiumaa spordikoolis või saare tervishoiuasutuses.

Stipendiumi makstakse kahe aasta jooksul 200 eurot kuus. Kui taotleja töötab osalise koormusega, muudetakse toetuse suurst proportsionaalselt täidetavale ametikohale.

Toetust saab taotleda:

- tugispetsialist – logopeed, eripedagoog, koolipsühholoog ja sotsiaalpedagoog põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse ja koolieelse lasteasutuse seaduse mõistes;
- õpetaja – magistrikraadiga õpetajakutsega töötaja;
- lasteaiaõpetaja – kõrgharidusega pedagoogilisi kompetentse omav töötaja;
- treener – kõrgharidusega treeneri kutset omav alates EKR 5. tasemest treener;
- arst – registreeritud tervishoiutöötajate riiklikus registris arstina;
- õde – registreeritud tervishoiutöötajate riiklikus registris õena.

Stipendiumi makstakse spetsialistile, kes vastab ametikohale kehtestatud kvalifikatsiooninõuetele ja kelle elukoht on nii toetuse taotlemise kui ka maksamise ajal registreeritud Hiiumaa vallas.

Stipendium on mõeldud inimesele, kes pole viimase kolme aasta jooksul ülal loetletud asutustes töötanud. Noorel spetsialistil on õigus saada toetust ühe kaheaastase perioodi vältel. Stipendiumit ei saa taotleda tagasiulatuvalt.

Toetuse taotlemiseks peab esitama Hiiumaa valla haridus- ja kultuuriosakonnale kirjalikult või elektrooniliselt taotluse koos tööandja direktori või tervishoiuasutuse juhi kaasallkirjaga. Taotluse saab tuua vallamajadesse üle Hiiumaa või saata karin.kokla@hiiumaa.ee. Vabas vormis taotlusesse tuleb märkida ametikoht, töötamise koormus, pangakonto number ja lisada juurde kvalifikatsiooni tõendava dokumendi koopia.

Loe lisainfot noore spetsialisti stipendiumi taotlemisest: www.riigiteataja.ee/akt/427032019023

Ohtlike jäätmete kogumisringid

Kodumajapidamises tekkinud ohtlikke jäätmeid saab tasuta ära anda veel 1. juunil Pühalepa osavallas ja 8. juunil Kõrgessaare osavallas. Teistes piirkondades on sellekevadised tasuta kogumisringid juba toimunud.

Ohtlike jäätmete kogumisringe teeb OÜ Hiiu Autotrans. Jäätmete ära andmiseks on vaja soovist teada anda hiljemalt kaks päeva enne vastava ringi toimumist. Registreerimine: tiina@hiiuauto.ee või tel 463 1737, 520 3795. Kogumisringi on Hiiumaa vald tellinud, et anda kõigile elanikele mugav võimalus anda ära oma kodumajapidamises tekkinud ohtlikud jäätmed. Ohtlikke jäätmeid saab ära anda ka Hiiumaa jäätmejaamas: www.hiiuprygila.ee

Värvikampaania: kodusaar kauniks!

Värvikampaania kodude välisilmete kaunimaks muutmiseks toimub ka sel aastal ajavahemikus 1.5. maist 31. augustini.

Soodustingimused elanikele on 30% ehitusmaterjalide kaupluse Faasion hinnakirja järgsest maksumusest.

Kampaanias võivad osaleda Hiiumaa valla elanikud või suvekodu omajad, kes soovivad värvida Hiiumaal asuva hoone fassaadi, uksi, aknaid või piirdeaeda.

Samuti on oodatud osalema korterühistute või mitmepereelamute esindajad akende, rõdude, fassaadi värvimiseks tingimusel, et värvitakse kogu hoone vastavad osad.

Värvikampaanias osalemiseks peab omanik võtma talle sobivast osavallamajast värvipassi, mille alusel kehtib hinnasoodustus värvikampaania toodetele. Nn värvipass on dokument, mille saab osavallavalitsusest ja millele on märgitud majaomanik, aadress,

värvitav pindala ruutmeetrites ning kampaania tingimused. Just värvipassi alusel saab osta Faasion OÜ kauplusest värvikampaania tooteid jaehinnast 30% soodsamalt. Toodete nimekiri on lisatud värvipassile.

Soodusprotsent arvestatakse ostmisel kohe maha, samuti ei pea kogu vajaminevat värvi korraga välja ostma, vaid võib seda teha kuni 31. augustini. Värvimistööd peavad olema teostatud 30. septembriks 2019.

Kogukondliku turvalisuse toetusvoor

Toetusvoor eesmärg on aidata kaasa ühiskonna kujunemisele, kus inimesed tunnevad end vabalt ja turvaliselt. Selles ühiskonnas on igaühe teadliku panuse ja kogukondliku koos tegutsemise kaudu tagatud laiemalt ohtude ennetamine ning nutikas ja tulemuslik reageerimine õnnetustele, korralikkumistele ning kuritegevusele.

Ühe projekti toetuse piirsumma on 3500 eurot.

Toetatakse taotlusi, mis:

- edendavad kohalikku ja piirkondlikku algatust turvalise elukeskkonna loomisel;
- suurendavad turvalisuse loomise panustavate ühenduste vahelist koostööd (sh edendavad võrgustikupõhist koostööd);
- aitavad kaasa vabaühenduste võimekuse tõstmisele.

Taotlejaks võivad olla:

- Eesti vabariigis registreeritud mittetulundusühingud ja sihtasutused, kelle liikmeks või asutajaks ei ole riik või kohaliku omavalitsuse üksus
- vabatahtlikku päästekomandot pidav kohaliku omavalitsuse üksus.

Taotluse esitamise tähtaeg on **10. juuni 2019 kell 16.30**.

Toetusvoor abikõlblikkuse periood on 10. juuni 2019 kuni 1. september 2020. Taotlus tuleb esitada elektrooniliselt digitaalselt allkirjastatuna e-posti aadressile valitsus@hiiumaa.ee, märksõna: TUR19 toetusvoor.

Lisainfo: Kaja Sõrmus, kaja.sormus@hiiumaa.ee, 5345 9558

Kärdla keskväljaku ehitustööd algavad

Hiiu valla valitsus kuulutas välja Kärdla keskväljaku ümberehitamise hanke. Ehitus algab suve lõpus ja selle lõpptähtajaks on 1. juuni 2020. Väljak on liikluseks avatud terve ehitusperioodi – koostöös ehitajaga leitakse lahendused, et ühel ja seejärel teisel väljakupoolel saaks toimuda kahepoolne liiklus kogu ettevalmistus- ja ehitusperioodi jooksul.

Kärdla Keskväljaku ümberehitamisega kujundatakse ümber üle 9000 ruutmeetri liiklusalad, lisatakse lipuväljaku funktsioon, väljaku keskele tehakse pergalo, mänguväljak, veesilm koos purskaevuga ja rohealad. Oluliselt paranevad jalgsi ning jalgrattaga liiklejate liikumisvõimalused ja ohutus.

Ehitus algab ettevalmistustöödega, mis tähendab, et eemaldatakse või paigutatakse mujale olemasolevad rajatised – reklaamialused, prügikastid, tänavavalgustuspostid jm. Samuti eemaldatakse väljaku keskel kasvav hekk ja elupuud ning ohtlikud vahtrapuud väljaku äärest.

„Ootame, et Kärdla kui Hiiu maakonnakeskus saaks kaasaegse linnasüdame, mis oleks kohtumispaigaks nii hiidlastele kui Hiiu külastajatele,“ ütles Hiiu vallavanem Reili Rand.

Projekti maksumus kokku on 1 859 176 eurot, millest Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse toetuse suurus 1 580 300 eurot. Riigihangete on leitav riigihangete registris viitenumbri 206449.

Teetöid teeb vald igas Hiiu piirkonnas

Tuleval nädalal algavad suuremad teetööd Hiiu teedel, mis lõppevad hiljemalt 10. septembriks.

Kärdlas saavad uue asfaltbetoonkatte Kaare tänav ning Nõmme tänav Vabaduse tänav ristmikuni. Kuni Kase tänav ristmikuni. Löökaude parandamine ja seejärel pindamine algab tuleval nädalal. Uue katte saavad Metsa, Allika ja Aia tänav täies ulatuses ning Valli tänavast Rookopli ja Vabaduse tänav vaheline lõik. Kase tänav on juba saanud uue kruusakatte. Plaanis on parandada ka Ümarmäe tänav kruusakattega osa ning Nuutri tänav kruusakattega osa kuni Mängude maja parklani. Üksikud löökaudud teistel tänavatel on juba parandatud. Järgmisel aastal on plaanis jätkata tänavate ehitust ja remonti teistel kehvas seisus tänavatel.

Tolmuva katte saavad Kõrgessaare vallas Rootsi küla tee, Kalana-Vähendi lõplikult ning osaliselt ka Pihla küla tee lõigul maanteest pastoraadini. Kruusateede remont toimub Lauka-Heigi ja Lauka-Metsaküla teel, Napi küla teel, Kidaste küla teel. Vajalikke parandustöid tehakse ka mujal.

Pühalepa osavallas saab tolmuva katte alla ligi kaks kilomeetrit teid: Vabaduse tänav lõpp, Jõendi tee ja Tähva tee Kuri koolimaja juurest alla sadama poole. Kruusateede remondiks kulub Pühalepas ligikaudu 560 tonni kruusa, lisaks on plaanitud tolmuvaade teede ribapindamisi ja muid hooldustöid.

Foto: Liina Siniveer

Käina osavallas läheb sel suvel pindamisele üle kilomeetri teid: Onu Jaani tee Lugusel ja Veskimetsa tee Selja külas. Asfaltbetoonkatte saab Villaveski tee Vaemla külas.

Emmastes kaetakse asfaltbetooniga kooli ümbrus ja sealse parklad. Korda saab lasteaia tee mahasõit Emmaste-Käina maanteelt. Kruusateede igapäevase hoolduse ja remondiga tegeleb EMKO.

Vald tellib ka kohalikele teedele uusi liiklusmärke teede-tänavate nimedega ning massi- ja kiirusepiiranguid. Päikesepatareidega töötavad valgustid lisatakse kokku kümnesse bussipeatusesse: Pühalepa osavallas Nõmba, Mäe, Kalmu, Paluküla ja Palade bussipeatusesse ning Kõrgessaare osavallas Kidaste, Rootsi, Paope, Villamaa ja Kõpu bussipeatusesse.

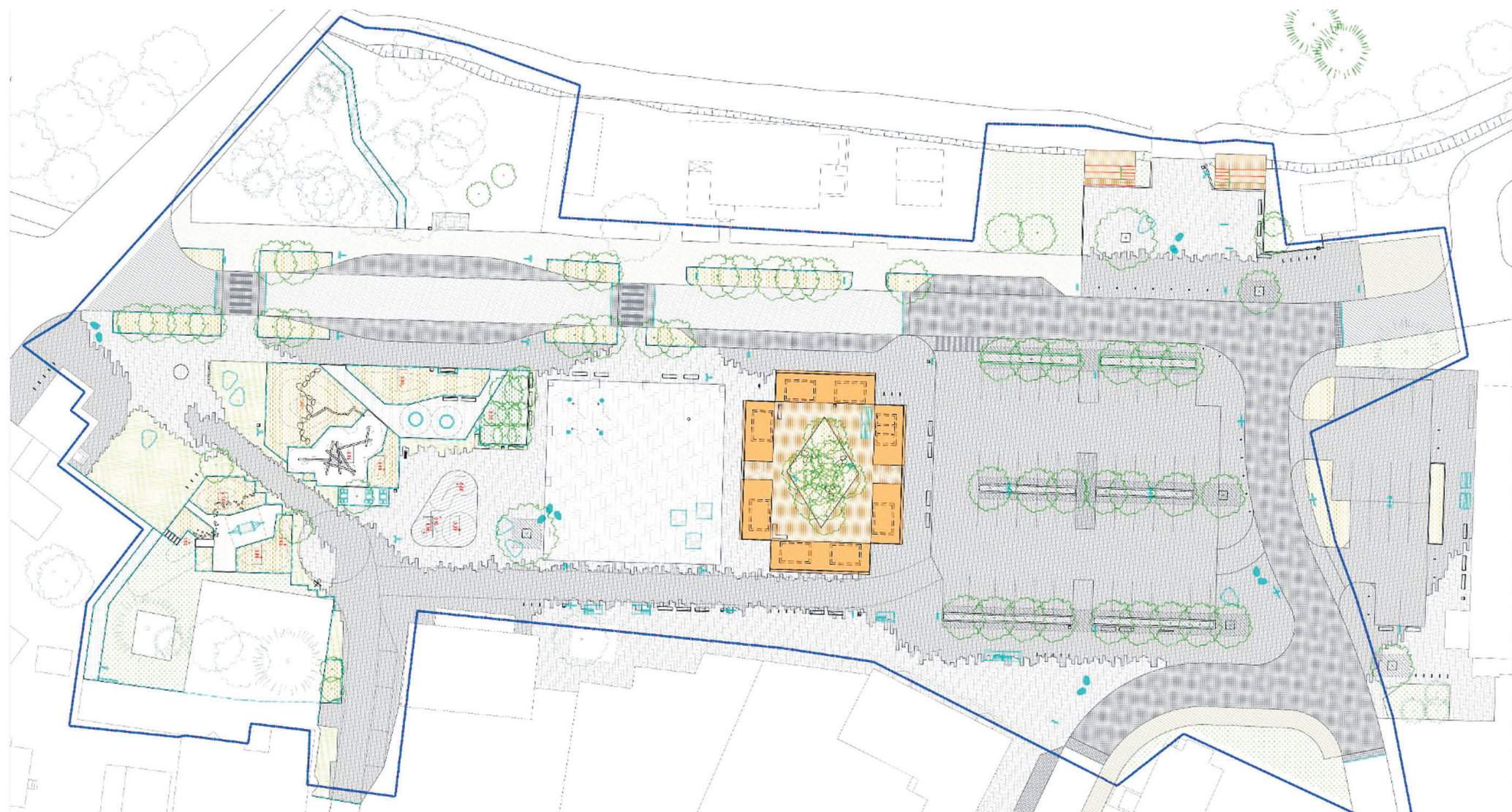
Hiiu maal tehti tänavu esmakordselt teede pindamiseks ja asfaltbetooniga katmiseks ülesaareline ühishange. See võimaldas saada eelarve arvatust soodsamaks, mis omakorda tähendab, et saab

korda teha mõned teed planeeritud lisaks. Pindamisi teeb AS Tariston ja asfaltbetoonitöid OÜ Viamer Grupp.

Maanteeamet lõpetab sel aastal Palade-Tubala tee mustkatte alla viimise ja teeb korduspindamisi, millega on plaanis Hiiu maal valmis saada enne jaanipäeva. Lennujaama teel tehti parandusi ja seejärel korduspindamine kiudpindamisena. Kiudpindamist teeb Hiiu maal OÜ Üle ja korduspindamist AS Eesti Teed.

Liiklusohutike kohtadena teeb riik korda mitu paika. Lennujaama teel discgolfi raja ääres Kärdlast minnes vasakul teepervel peatuda-parkida enam ei tohi – vastavad märgid on paigaldatud. Samas lähedal asuv suusamäe parkla saab tolmuvaabaks Kärdla-Paluküla kergliiklustee rajamise töödega koos hiljemalt oktoobriks.

Emmaste kalmistu parkla saab samuti sel aastal uuenduse: teed laiendatakse kalmistu poole ja sinna rajatakse 15 kohaline parkla, et kalmistu külastajad ei peaks maanteed ületama.

Elge Härma ei jätka Tohvri juhina

Sihtasutust Hiiu Maakonna Hooldekeskus Tohvri viis aastat juhtinud Elge Härma otsustas mitte jätkata teist viieaastast perioodi. Nõukogu tegi ettepaneku lepingut pikendada, ent Härma leidis, et kui soovib elus muudatusi teha, siis hetkel on selleks just sobiv aeg. Täna kuulutatakse välja konkurss juhatuse liikme leidmiseks, kes peaks tööd alustama septembris.

Sihtasutuse nõukogu esimees Riho Rahuoja selgitas, et konsulteeris eelnevalt nõukogu liikmetega ja oli ka enne nõukogu poolt tehtud lepingu pikendamise ettepanekut sellel teemal Elge Härma-ga vestelnud. Sihtasutuse nõukogusse kuuluvad veel Ly Meldorf, Üllar Laid ja Hergo Tasuja.

„Nõukogu hindab Elge panust väga kõrgelt ja oli valmis juhatuse liikme lepingut pikendada,” ütles Rahuoja. Ta lisas, et saab samas aru, et inimesed kaaluvad elus ka teiste valikute tegemist.

2014. aasta juunis Tohvri hooldekodu juhatuse liikme rolli asunud Elge Härma selgitas nõukogule, et Tohvri on talle väga südame-lähedane paik, asutuses on väga pädev ja ühtehoidev meeskond ning et ta panustas töösse täie pühendumusega. Samas tuleb elus kaaluda muudatuste tegemist ja hetkel tundub selle tegemiseks sobiv aeg olevat.

2011. aastal ehitati renoveeritud peamajale KOIT-kava rahastusega juurdeehitus. Hooldekodus on täna 53 kohta, mis kõik täidetud. Esitatud on projektitaotlus juurdeehituseks, mille abil lisandub 15 kliendikohta.

Jaanuaris 2012 loodi Emmaste Vallavolikogu otsusega valla hallata-va asutuse haldamiseks SA Hiiu Maakonna Hooldekeskus Tohvri.

Tuuletorni sarikapidu

Aprilli lõpus Käina elamuskuse Tuuletorn tippu kerkinud pärg võeti maha sarikapeol. Foto: Toomas Kokovkin

SA Hiiu Maakonna Hooldekeskus Tohvri otsib teotah- telist juhti

Peamised tööülesanded:

- Hooldekodu igapäevatöö korraldamine;
- Sihtasutuse tegevuste strateegiline planeerimine, rakendamine ning tulemuste analüüs;
- Hooldekodu töötajate ja klientide rahulolu tagamine ning asutuse kõrge maine hoidmine.

Ootused kandidaadile:

- Strateegiline ja analüütiline mõtlemine;
- Suurepärase suhtlemisoskuse;
- Koostöö- ja motiveerimisvõime;
- Organiseerimis- ja juhtimisoskus;
- Loomingulisus ja lahendustele orienteeritud mõtteviis;
- Kasuks tuleb sotsiaalvaldkonnas töötamise kogemus ja/või sotsiaalvaldkonna haridus ning varasem juhtimiskogemus.

Pakume:

- Põnevat ja väljakutseterikast tööd imekaunis Hindu külas Lõuna-Hiiumaal;
- Võimalust osaleda asutuse arendamisel ja kliendikohtade arvu suurendamisel;
- Motiveerivat töötasu ja paidlikku tööaega;
- Toetavat ning tegusat kollektiivi, koostööle orienteeritud meeskonda sihtasutuse nõukogu näol.

Ootame Sinu CVd ja motivatsioonikirja aadressil riho@sotsiaal-keskus.ee hiljemalt 14. juunil 2019. Lisainfo sihtasutuse nõukogu esimehe Riho Rahuoja tel 5333 5116.

Foto: Mirjam Savioja

Abituriendid vallavanemaga kohtumisel

Päikeselisel 14. mai pärastlõunal kutsus vallavanem Reili Rand Hiiumaa gümnaasiumilõpetajad lõunale Linnumäe kohvikusse.

Koosviibimine oli mõeldud vabas vormis vestluseks noorte tulevikuplaanidest ja pakkumaks neile võimalust end eksamistressist

veidi tuulutada. Elavalt arutleti valla arenguprojektide, saare- ja mandrivahelise transpordi ning Hiiumaal töötamise üle. Lisaks andsid abiturientid tänuväärt tagasisidet valla arenguks nii lähituleviku tegevusteks nagu näiteks Kärddlasse välikorvpalliplat-

side ehitamine, aga ka pikema perspektiiviks. Tugev oli sõnum, et Hiiumaal tuleviku loomiseks on vaja saarele töökohti ja sobilikke eluruumi.

Gümnaasiumilõpetajatele suur tänu toreda kohtumise eest ja ilusat koolilõppu!

Hiiu Valla Raamatukogu

otab oma meeskonda
arendusspetsialisti
(0,5 kohta) ja
**vanemraamatukogu-
hoidjat koolituste alal**
(0,5 kohta).

Vaata lisa

raamatukogu.hiiuvald.ee

ja ole julge kandideerima!

Tööpakkumine: Palade lasteaia direktor

Hiiumaa vallavalitsus kuulutas välja avaliku konkursi Palade lasteaia direktori ametikoha täitmiseks.

Kandidaadile esitatavad nõu- ded:

- vastavus haridusministri 26. augusti 2002 määruses nr 65 „Koolieelse lasteasutuse pedagoogide kvalifikatsiooninõuded” sätestatud nõuetele
- vastutustunne, korrektsus ja täpsus
- koostöövõime ja väga hea suhtlemisoskus
- arvuti kasutamise oskus

Konkursil osalemiseks esita- da järgmised dokumendid:

- kandideerimisavaldus;
- elulookirjeldus, sh töö- või teenistuskäik;
- ametikohale esitatud nõuetele vastavust tõendavate dokumentide koopiaid;
- motivatsioonikirj;
- muud dokumendid, mida kandidaat peab oluliseks.

Dokumendid palume esitada 5. juuniks 2019 Hiiumaa vallavalit-
susle digitaalselt allkirjastatu-
na valitsus@hiiumaa.ee.

Lisainfo: Karin Kokla. karin.kok-
la@hiiumaa.ee, tel 463 6070

Emmastes hakatakse pakendeid koguma Ollimal

Emmaste osavald on sihiks võtnud Emmaste keskuse ja seal asuva roheala ümberkujundamise mõnusaks kogu pere vaba aja piirkonnaks.

Ala terviklikuks planeerimiseks tehakse koostööd maastikuarhitektuuri tudengitega. Selge on see, et pakendikonteinerid sellesse miljöösse ei sobitu ega sobi need ka Pisipoe kinnistu ja sel asuva elumaja vahetusse lähedusse.

Seega asuvad seni Emmaste kes-
kuse parklas paiknenud pakendi-
konteinerid nüüd Ollimal ehk 800
meetri kaugusel tänasest asu-
kohast. Ollimal kogutakse juba
täna ohtlikke jäätmeid, mistõttu
on igati mõistlik ka teiste jäät-
meliikide kogumine sealsamas
korraldada. Ohtlikud jäätmed
on akud, patareid, vanad värvid,
koduokeemia, aegunud ravimid,

päevavalguslambid jms. Samuti
vana kodutehnika: raadio, teler,
arvuti, monitor, pesumasin, kül-
mik (ainult kompressoriga), pliit,
tolmuimeja jne.

Teine oluline põhjus, miks kontei-
nerid senisesse asukohta ei sobi,
on nende väärkasutamine. Ei,
seda ei tee turistid. Seda teevad
meie oma kogukonna liikmed, kes
pidevalt pakendijäätmete sekka
oma olmeprügi, ehitusprahhi ja
vana kodutehnikat on toonud.
Halvemal juhul on nad visanud
seda ka konteinerite kõrvale,
kust tuul ja linnud jäätmed laiali
vedanud on.

Emmaste osavald mõistab, et
nende jaoks, kes konteinerite se-
nise asukoha vahetus läheduses
elavad ja korrektselt jäätmeid
sorteerivad, võib muudatus olla
esialgu ebamugav. Küll aga on
see osa suuremast eesmärgist
ehk üldisest keskkonnahoiust ja
-teadlikkuse kasvatamisest.

Hiiu Valla Lasteaed kuulutab välja konkursid eripedagoogi (1,0) ja logopeedi (1,0) ametikoha täitmiseks

Lasteaia tegevuse eesmärgiks on toetada lapse perekonda, aidates
kaasa sotsiaalselt, vaimselt ja füüsiliselt küpsete, kaasinimesi arves-
tavate ja keskkonda väärtustavate laste kujunemisele, arvestades
nende ealisi ja soolisi iseärasusi ning individuaalseid omadusi.

Nõudmised kandidaatidele:

- erialane magistrikraad, sellele vastav kvalifikatsioon või vastavalt eripedagoogi kutse või logopeedi kutse;
- väga hea suhtlemis- ja väljendusoskus, otsustus-, analüüsi- ja koostöövõime.

Motiveeritud soovivavalduse, elulookirjelduse (CV) ja haridust tõen-
davate dokumentide koopiaid palume saata hiljemalt 12. augustiks
2019 Hiiu Valla Lasteaia aadressile Kalda 11, Kärddla 92413, Hiiumaa
vald või e-posti aadressile tiina.hinno@hiiuvald.ee.

Orjakus valmis uus kalasadam ja merepäästeslipp

Mai keskel avati Orjakus uus kalasadam ja merepäästeslipp pärast ligi aasta kestnud ehitust.

Orjaku sadamat laiendati Kassari poole ja rajati uus väikepaatide basseini kümne kohaga kuni kuue meetri pikkuste paatide sildumiseks. Kalasadama ja vana sadama vahelisse nurka ehitati moodne merepäästeslipp koos ligipääsuga, et parandada võimekust kiireks reageerimiseks.

Sadama akvatooriumi süvendati 1,7 meetrini, rajati kaid ja kaldakindlustused ning betoonkai. Kokku tehti süvendustöid enam kui 6000 ruutmeetri suurusel alal ja tööde maht oli umbes 7800 kuupmeetrit. Kogu väljakaevatud pinnas kasutati kohapeal täiteks, osa maismaas ja osa mere täiteks kaldakindlustuse kujundamiseks. Tulevikus saab süvendatud sadamabasseini mahutada 30 uut paadikohta.

Töid alustati mullu aprillis ja ala-

tes juulist töötasid Orjaku küla-maja kõrval ASi Tariston Hiiumaa osakonna ekskavaatorid. Süvendustööd lõppesid aasta lõpuks ning seejärel rajati kai- ja kaldakindlustuskonstruksioonid.

Sellega on nii väikeste paatide kui jahtide kaikohtad nappus Orjakus lahendatud ja uusi paadiomanike liituma ootab alates maist tööle olev Orjaku sadamakapten Margus Saar.

Orjaku sadama arenguvajadusi lahendasid koostöös Käina osavallavalitsuse ja Mereküla kalurite klubi: Käina osavallavalitsuse tellis väikepaatide sadama ehituse, Mereküla kalurite klubi parandas merepäästealast võimekust Orjaku sadamas kiireks reageerimiseks.

Pärast eilset sadama avamist jätkus öhtu Orjakus Kassari Kultuurineljapäevade kuuenda hooaja avasündmusega.

Foto: Liina Siniveer

Foto: Liina Siniveer

Korteriühistud saavad toetust kütteseadme vahetamiseks või kaugküttepiirkonnaga liitumiseks

Alates 1. augustist saavad korteriühistud Keskonnainvesteeringute keskusest (KIK) taotleda toetust biomassil või fossiilkütustel (va maagaas) töötava või otsest elektrikut kasutava kütteseadme asendamiseks taastuvat kütust kasutava seadmega. Samuti saab toetust maja ühendamiseks kaugküttesüsteemiga.

„Anname toetust nendele korteriühistutele, kelle maja on ehitatud enne 1. jaanuari 2010, kuna need hooned ei ole valmistatud kõige energiasäästlikumalt ja nende kütteseadmed võivad vajada väljavahetamist,” selgitas KIKi juhataja Andrus Treier.

„Eelistame kaugküttevõrguga liitumist, sest tegemist on parima võimaliku lahendusega keskkonkavahetusest aspektidest vaadelduna ja ühtlasi panustab see kaugküttevõrkude jätkusuut-

likkuse,” selgitas KIKi energietika valdkonnajuht Eduard Sizov. „Sellel juhul võib projekti maksumusse lülitada ka hoonesisesed küttesüsteemiga seotud tööd. Teiste võimalike variantide puhul tuleb projekt koostada ilma hoonesisest küttesüsteemideta.”

Toetuse taotlemiseks ei ole oluline, et maja oleks eelnevalt rekonstrueeritud, kuid korteriühistul tuleb taotluse esitamisel lisada visioon ja kavandatud tegevused maja soojustamiseks. Toetuse taotlemisel peab omaosalus olema 50% projekti abikõlblike kulude maksumusest.

Taotluste esitamine toimub 1. augustist kuni 30. septembrini andmesüsteemi KIKAS kaudu, kuid taotlusi saab sisestama hakata juba suve alguses. Täpsemat info leiab KIKi kodulehelt või saab küsida projektikoordinaator Reet

Toetust saab taotleda:

- Biomassil töötava katelseadme väljavahetamiseks biomassil töötava katelseadmega.
- Biomassil töötava katelseadme väljavahetamiseks mõne teise taastuvkütuse lahendusega.
- Fossiilset kütust kasutava küttesüsteemi (va maagaas) asendamiseks taastuvkütuse lahendusega.
- Biomassil või fossiilsel kütusel töötava küttesüsteemi asendamiseks kaugküttevõrguga.

Utsult: reet.utsu@kik.ee ja tel 627 4328.

Toetust jagatakse riigisese keskkonnaprogrammi atmosfääriõhu kaitse programmist. Toetuse töötab välja keskkonnaministeerium.

Foto: Liina Siniveer

Paluküla kergliiklustee tööd

Tööd Kärda-Paluküla kergliiklustee valmimiseks on heas hoos. 2,2 km pikkune valgustatud kergliiklustee hakkab kulgema Kärda linna piirilt kuni Paluküla Terviseradade parklani. Kergliiklustee kõrvale on planeeritud ka maastikujoosurada. Lisaks korrastatakse ja ehitatakse välja mustkattega parkla.

Kärda las tehti korda kaks jalakäijate silda

Remonti läksid nii kooli tööõpetuse maja juures kui Eha ja Põllu tänava ristmikul asuv jalakäijate sild. Nende pealisehitised lammutati ja asemele ehitati uued ilma varikatusteta piirded.

Kärda lasteaia tehakse hädavajalikud remonditööd

Foto: Liina Siniveer

Kärda lasteaia selleks suveks plaanitud soojustamise ja ventilatsioonitööd sellises mahus jäävad ära – vald teeb hädavajalikud ehitustööd, et võtta plaani uue lasteaia ehitus.

Lasteaia soojustamise ja ventilatsioonitööde ehitushanget avades selgus, et omaosalus läheks valla jaoks plaanitud ligi kaks korda kallimaks ning see pani vallavalitsust uuesti tööde mõistlikkuse ja otstarbekuse üle mõtlema. „Teame, et lasteaid vajab töid suuremas mahus, kui praegu plaanis,” ütles vallavanem Reili Rand ja lisas, et lasteaia õpikeskkonna parendamiseks oleks sarnaselt koolile vaja funktsionaalsemat ruumilahendust. „Kui täna suunaksime 500 000 eurot omavahendeid soojustamiseks ja ventilatsioonitöödeks, siis see Hiiumaa valitsejad kolme-nelja aasta pärast mõttele, et sinna hoonesse on hiljuti investeeritud ja võtame prioriteediks teised objektid,” selgitas Rand. Seega otsustas vallavalitsus kuulutada ehitushanke nurjunuks: „Plaanitud tööde maht ei ole laste vajadustest lähtuvalt mõistlik.” Vallavalitsuse prognoos on, et uue kaasaegse lasteaia ehitusmaksumus koos sisustusega on suurusjärku 2 miljonit eurot ja selles valguses tundub mõistlikum uue lasteaia ehitamine.

Vallavalitsus teeb sügisel muutmisele minevasse eelarvestrateegiasse muudatusettepaneku kavandada eelseisvateks aastateks eelarvehendid nii uue lasteaia ettevalmistustöödeks kui ka rajamiseks.

Tänavu uuendatakse lasteaia evakuaatsioonivalgustust, tehakse elektritöid ja pannakse uus veeboiler. Kärda osavalla vanem Lauri Preimann lisas, et lasteaia lekkiva katuse osas on veel vaja selgust, millises mahus on vaja töid katuse parandamiseks. „Plaanis on see samuti esimesel võimalusel ära teha,” ütles Preimann.

Osale Hiiumaa spordikeskuse nimekonkursil!

Järgmisel aastal hakatakse Kärddlasse ehitama kaasaegset Hiiumaa spordikeskust. Uues keskus saab mängida erinevaid pallimänge, käia jõusaalis ja rühmatrennides ning tegeleda kergejõustikuga, mängida tennis. Lisaks spordikoolile kolib hoonesse ka noortekeskus ja

modeliklubi.

Hea spordihuviline, paku keskusel sobiv nimi! Kuidas osaleda?

- Lase oma kujutlusvõimel lennata ja mõtle välja tabav nimi
- Joonista nime põnev kujundus või kirjuta see lihtsalt tekstina
- Lisa tööle oma ees- ja perekon-

nanimi, laste puhul vanus ning märgusõna "spordikeskus"

- Saada spordikeskuse nimi ja oma kontaktid meiliga valitus@hiiumaa.ee või too sobivasse vallamajja

Pakutud nimed pannakse rahvahääletusele ja parimaid ootavad sportlikud auhinnad!

„EV100 igas külas“ – sajaga edasi

Juubeliaasta on tänaseks küll läbi saanud. Tõsi. Aga juubelperiood kestab veel sajaga edasi terve tänavuse aasta ja tükikese tulevasestki – 2. veebruarini 2020.

Sama kaua, juubelperioodi lõpuni, kestab ka kogukondade EV100 kinke ja pidusid ühteliitev ühiskingitus "EV100 igas külas". Juba alates 2017. aasta aprillist, mil meie vabariigi juubelipidustused hoo sisse said, on külades, alevites ja linnades „EV100 igas külas“ sünnipäevasündmused toimunud. Igasse sellisesse paika on EV100 meenutama jäänud väärikas nimeline tunnusplaat – riigi kingitus tegusale ja tugevale kogukonnale.

Meil on põhjust igati uhked olla: hiidlased alustasid kinkide tegemist juba 2017. aasta augustis, mil esimese EV100 tunnustahvli sai Puski küla kogukond selle eest, et otsustas ühiselt päästa Puski õigeusu kiriku hävimisest.

Kõik Hiiumaa kogukondade kingitused on omanäolised, südamega tehtud ja tulevastele põlvkondadele suunatud püsiväärtusega. Mõned näited: Putkastes kogukonna võrkpalliplats, Kuristes fotokogu „Meie külade pered

kodulävel“, Kaigutsis Miku Kaarli 155. sünniaastapäeva tähistamine, Männamaal püha männi mälestuskivi ja infotahvel, Kõpus külamäe kiigeplats, Emmastes välijõusaal jt.

Plaadi on Hiiumaal tänavu juba saanud Tärkma küla 455. aastapäeva tähistamine. Juunis seisab ees Kärddlas laste mänguväljaku ja Suuremõisas välijõusaali avamine, Külaseltsi MUHV piirkonnana "Külmade raamatu" esitlus ja Valgul seltsimaja taasavamine. Samuti jääb nimeline tunnusplaat EV juubelperioodi ja juubelilaulupeo tule teekonda meenutama Rudolf Tobiase majamuuseumis Käina osavallas.

Tänaseks on pea 150 kogukonda kõikjalt Eestist teada andnud, et nende EV100 kink, pidu ja tunnusplaadipaneel saavad teoks just aastal 2019. Kindlasti on veel nii mõnelgi Hiiumaa tegusal kogukonnal mõtteid, mis "EV100 igas külas" ühiskingitusega liitumise ja tunnusplaadi saamise väärilised on. Andke neist kindlasti teada oma kogukonna, kõigi hiidlaste ja meie nüüd juba 101-aastase vabariigi rõõmuks! Mida enam kauneid hõbedasi tunnusplaat

Ühiskinke saab veel teha

"EV100 igas külas" ühiskink kestab ja ootab tegusaid kogukondi liituma veel kuni 2. veebruarini 2020. Selleks, et teiegi kogukond saaks omanimelise tunnusplaadi, polegi vaja teha muud, kui ühiselt luua oma kogukonnale vajalik, jõukohane ja omane püsiväärtuslik EV100 kink ning pidada ühiselt maha üks tore pidu. Kui neist ka aegsasti Hiiumaa „EV100 igas külas“ koordinaatorile teada anda, jõuabki teie kogukonda nimeline EV100 tunnusplaat.

Hiiumaale EV100 meenutama jääb, seda ilusam ja uhkem on meie mälestus juubeliaastast ja ühiselt selle tähistamiseks tehtust.

Kõik ühiskingitusega liitunud kogukonnad leiab „EV100 igas külas“ veebis nii nimekirjana kui Eesti kaardil: <https://www.ev100.ee/et/ev100-igas-kylas>

Heli Üksik

Ühiskingituse „EV100 igas külas“ Hiiumaa koordinaator

Mis oleks, kui hakkaks vabatahtlikuks päästjaks?

Kolm aastat tagasi vajas vabatahtlikuks päästjaks olemine veel tutvustamist. Tänaseks on see valdkond laialdaselt kõlapinda saanud ning inimesed teavad juba, kes on vabatahtlik päästja ning millega tegeleb.

Järjest enam näeb tänapäevaldis, sotsiaalmeedias, päästesündmustel ja ennetusüritustel lisaks kutselistele päästjatele ka vabatahtlikke päästjaid ning nende tegemisi. Eestis on kokku ligikaudu 2000 vabatahtlikku päästjat, kelle abivalmidust, pühendumust ja hoolivust enam tutvustama ja kirjeldama ei pea.

Eestis on 2000 inimest ennast ametlikult üles andnud, kui vabatahtlikud päästjad. Mis oleks kui tõstaks selle arvu kahekordseks, miks mitte kolmekordseks?

2018. aastal hukkus Eestis tulekahjude tagajärjel 50 inimest, mida on väikese Eesti jaoks liiga palju. Ka üks tulesurm on juba palju. Paraku oleme olukorras, kus nulli loota oleks liiga optimistlik. Kuid vähendada saame

tulesurmasid igaühe kaasabil kindlasti.

Täna hoolib ja teadvustab enamik inimesi seda, et kodu peab olema turvaline paik – tagatud peaksid olema tule-, elektri, vee- ja üldine koduohutus. Kõige olulisemad päästjad kodus ongi eeskätt just inimesed ise, sest nemad saavad õnnetuste vältimiseks kõige rohkem ära teha. Kui meil enda kodus on kõik korras, siis on hea uurida ka üleaedse või naabri käest, kas ka seal on koduohutusele piisavalt mõeldud. Kõige parem on asjad koostöös korda teha ning ka korras hoida.

Kui me kõik mõtleksime kogukonna tasemel, mitte ainult kodu tasemel, siis ongi juba pool teed käidud vabatahtlikuks päästjaks hakkamisel. Just vabatahtliku päästjana tegutsedes on võimalik väga palju kogukonna heaks ära teha ja see ei pea ilmtingimata olema tule tulekahju kustutamine. Vabatahtliku pääste tegevuste hulk on aastatega mitmekesistunud, laienedes tule- ja veeohutuse,

elanikkonnakaitse, hädaolukoraks valmisoleku, tuletõrjespordi ja noorteringide vedamiseni. Ka kutselise päästekomando töös on võimalik vabatahtliku päästjana osaleda.

Kui sa ei taha vabatahtliku päästjana panustada päästetöödel, panusta ennetusse. Kui ennetus ka väga ei istu, pole hullu, arenda tervist ja spordielu. Mõtle välja uusi IT-lahendusi turvalisuse tagamiseks või keeda kasvõi teiste sooja suppi, aga tule vaata, mida see valdkond endast kujutab. Osale vabatahtliku päästja koolitustel, esita dokumendid ning saadki olla üks osa ühest suurest päästepereist. Selles valdkonnas ei kohta ainult enda kogukonna aktiivseid liikmeid, vaid toredaid inimesi üle kogu Eesti.

Lisainfo: www.rescue.ee/et/vabatahtlikuks-paestjaks-saamine

Lauri Lindoja

Lääne päästkeskuse valmisoleku büroo peaspetsialist

Tallinn–Kärdla suvised lennupiletid müügis

Maanteeameti ja Leedu ettevõtja Transaviabaltika esindajad kirjutasid alla lepingu Tallinn–Kärdla lennuliini teenindamiseks alates 1. juunist. Piletimüük lennuvedaja kodulehel www.saartelennuliinid.ee on avatud lendudele kuni 27. oktoobrini 2019.

Pealinnast Hiiumaale hakkab uue lepingu kohaselt lendama sama tüüpi lennuk kui seni – 19kohaline kahe turbopropeller mootoriga Jetstream. Praeguse lepinguga sarnaseks jääb nii reiside maht kui ka pileti hind: nädalas on 12 reisi ja pileti poole tunnise õhusõidu eest maksab 25 eurot.

Arvestades senist reisijate arvu, on lennuki suurus kogukonna vajadustele vastav ja väljumiste ajad reisijasõbralikud.

Hiiumaale reisijate vaatevinklist on oluline edasimineku vedaja võimekus kasutada vajadusel GNSS maandumissüsteeme, mis annab lennukile võimaluse maandumiseks madalamate pilvedega, kui see seni võimalik oli. Vastav tehniline valmisolek loodi Kärdla lennuväljale riigi toel.

Lennuvedaja leidmise hanke viis maanteeamet läbi koostöös Hiiumaa vallavalitsusega. Pakkumuse esitasid kaks lennuvedajat. Leping sõlmiti soodsama pakkumuse teinud ettevõtjaga viieks aastaks.

Hiidlased saavad Saaremaale soodushinnaga

Alates 1. maist saavad hiidlased ja saarlased osta Sõru–Triigi liinil püsielaniku sooduspileti, mis on 50% tavapiletist soodsam. Soodustuse saamiseks peab reisija olema Hiiumaa või Saaremaa elanik ja piletit ostes tõendama enda isikut ID-kaardiga.

Sõru–Triigi laevaliini teenindab AS Kihnu Veeteed. Täpsem info ja piletid uuel kodulehelt: <https://new.veeteed.com/>

Klienditeenindus E–R kl 9–17 telefonil 443 1069 ja 527 2974

Foto: Toomas Vannas

Alates laupäevast on bussidel suvine sõiduplaan

1. juunist 31. augustini sõidavad kaugliinide bussid suvise sõiduplaani järgi.

Tallinnast iga päev kl 8 väljub liin 705 sõidab Luidjani, väljudes Kärddlast kl 12.10 nagu eelnevalt sama suunda teenindanud maakonnaliin 656. Luidjalt Kärddlasse väljub buss kl 15.50.

Buss liinil 704 Öngu–Käina–Tallinn hakkab sõitma igapäevaselt. Muutusteta jätkavad liin 702 Kärdla–Tallinn–Kärdla ja pühapäevane liin 870 Tallinn–Nurste–Tallinn. NB! Kaugliin on tasuta.

Lennujaama buss hakkab tööpäeva hommikuti väljuma Kärddlast kl 7.25, kuna uue lepingu alusel väljub hommikune lend 15 minutit hiljem ehk kl 8.

Buss liinil 636 Kärdla–Heltermaa–Kärdla väljub Heltermaalt tööpäeviti kl 18.50.

Liin 641 Kärdla–Öngu–Kärdla väljumisega kl 19.25 Kärddlast on käigus igapäevaselt kuni Önguni.

Suvekuudel ei sõida liin 625 Käina–Heltermaa–Käina–Öngu väljumisega kl 19.50 Käinast ja liin 626 Öngu–Emmaste–Valgu väljumisega kl 6.15 Öngult.

Tavapäraseid muudatusi on oodata ka **12. juunist**, kui koolid lõpetavad. Soovitame enne reisi alati veenduda busside väljumisaegades.

Täpsem info ja nõudeliinide tellimine:

Kl 7–21 GoBus Hiiumaa, tel 517 8592

E–R kl 8–17 Kärdla bussijaam, tel 463 1188

Reisiplaneerija ja 24h info: www.peatus.ee

Kõik sõiduplaanid on leitavad Hiiumaa valla kodulehel <http://vald.hiiumaa.ee/bussid>. Paberkaardil graafikuid saab bussijuhtidelt, bussijaamast ja kõigist Hiiumaa vallamajadest.

Karin Poolat tunnustati looduskaitsemärgisega

Looduskaitsemärgise pälvis Palade loodushariduskeskuse ülesehitaja ja arendaja Karin Poola looduskaitsekuu alguses, mil keskkonnaministeerium tõstis esile kuut looduskaitse edendajat ja arendajat.

Töökaaslane Palade loodushariduskeskusest Liisi Mäeumbaed iseloomustas Karinit kui hoolivat ja sõbralikku töökaaslast ning õpetajat suure algustähga. "Ta on avatud uutele mõtetele ning valmis proovima erinevaid lähenemisi," ütles Mäeumbaed. "Tema kohta võib öelda, et igaühes proovib ta üles leida headuse. Töös lastega peab ta oluliseks just seda, et lapsel tekiks armastus looduse vastu."

Palade loodushariduskeskus on Hiiumaa valla hallatav asutus,

2. juunil kutsus Loodushariduskeskus kõiki Soera talumuuseumisse, kus toitumisharidustaja Aire Tammsaar tutvustab, kuidas umbrohtudest põnevaid toite valmistada. Vajalik on eelnev registreerimine meilil paladelhk@gmail.com. Lisainfo Facebooki sündmuselt Roheline kokakool.

kuhu kuuluvad õppeklass, labor, kivimite õppehoone, metsanduslik õpperada ja Soera talumuuseum. Loodushariduskeskus korraldab keskkonnalaagreid, konverentse, näitusi, loodusretki ja praktilist loodusõpet. Loodushariduskeskus on korraldanud kogupere teadushommikuid, laste teadusklubi, loodusõhtuid, aga ka matku Hiiumaa eri paigus.

Foto: Heiko Kruusi

Eksklusiivne mereäärne elamumaa Kärldas

Kärldla osavald müüb elektroonilisel enampakumisel vallale kuuluva elamumaa Kärldas Ranna tänav 5.

Kinnistu sihtotstarve on elamumaa, pindala 3430 m² ja enampakkumise alghind 34 300 eurot. Kinnistul kehtib detailplaneering „Hausma tee 1, Hausma tee 2 ja Ranna tn 1 maaüksuste ja nendega piirneva rannaala detailplaneering“.

Kinnistul puudub veel välja ehitatud taristu – juurdepääsuteed, vee- ja kanalisatsioonitrassid ning elektrenergia liitumine, kuid Kärldla osavald võtab endale kohustuse need rajada – juur-

depääsuteed Ranna tänav T3 ja Hausma tee L1, vee- ja kanalisatsioonitrassid ning 6A elektrenergia liitumise kinnistule ühe aasta jooksul alates ostu-müügi lepingu sõlmimisest. Lisaks osta.ee oksjonikeskkonnale avaldatakse müügiinfo suurimas kinnisvaraportaalis kv.ee.

Pakkumisi saab oksjonikeskkonnas teha 1. juunist kuni 1. juuli kella 11ni, täpsema info müügitingimuste ja pakkumiste tegemise kohta leiab Osta.ee leheküljelt.

Varaga tutvumiseks saab kokku leppida tööpäeviti Lauri Preimanniga telefonil 510 4293 või e-posti aadressil lauri.preimann@hiiumaa.ee

Ostutingimused

Vara/ost vormistatakse vaid oksjoni võitja nimele – kui võitjaks on eraisik, siis selle eraisiku nimele; kui võitjaks on ettevõtte, siis selle ettevõtte nimele. Kui soovite arvet ettevõtte nimele, tuleb ettevõttele registreerida eelnevalt eraldi kasutajakonto ning ettevõtte kasutajakonto alt oksjonile pakkumine teha.

Kui oksjoni võitja loobub ostust, siis vastavalt Osta.ee kasutajalepingule on Osta.ee'l õigus rakendada oksjoni võitja suhtes leppetrahvi, mille summaks on 20% oksjonil kujunenud lõpphinnast.

Oksjonil kujunev hind on lõplik ning ei sisalda käibemaksu!

Noortekirjanduse koolitus raamatukogutöötajatele

Aprilli lõpus kogunesid Hiiumaa raamatukogutöötajad Kärldasse, et kohtuda kirjastaja, tõlgi ja toimetaja René Tendermanniga.

René on 17 aasta pikkune kirjastustes töötamise kogemus. Eelnevalt on ta töötanud kirjastuses Pegasus, kus üheks tema vastutusala oli noortekirjanduse väljaandmine. Tema oli see, kes tõi eesti turule vampiiri hulluse Stephen Meyeri "Videviku" saagaga. 2015. aastal asutas René Päikese kirjastuse, kuid nüüd on ta põhikohaga tööl Rahva Raamatu kirjastuse projektijuhina. Lisaks kirjastamisele on René tõlkinud eesti keelde mitmeid noorteromaane ning pälvinud raamatu "Eleanor ja

Park" tõlkimise eest Paabeli Torni tõlkeauhinna.

Koolitusel tutvustas René erinevusi koolis kohustusliku kirjanduse nimestikus olevate raamatute ning nende raamatute vahel, mida noored ise lugeda soovivad. Ta tõi välja, kuidas on ajas noortekirjandus ja selles esinevad teemad arenenud ning milliseid raamatuid erinevate teemade all tasub soovitada noortele lugemiseks.

Üheskoos sai tõdeda, et teemad noortekirjanduses on läinud järjest sügavamaks. Enam ei hoiduta tabuteemadest nagu vaimse tervisega seotud mured, lein, homoseksuaalsus, vanemate lahutus jne. Hetkel võib tõdeda, et varasem ulmeline temaatika jääb järjest enam realistliku sisu varju

ning et noored otsivad noortekirjandusest eelkõige iseenda ja maailma mõistmist.

Raamatukoguhoidjate jaoks oli oluline ka info, millistel kirjastustel tasub noortekirjanduse osas silma peal hoida, et kohalikke kogusid võimalikult heade raamatutega täiendada. Huvitava faktina selgus, et suur osa noortekirjanduse lugejatest on hoopis täiskasvanud.

Täname Kultuuriministeeriumi "Raamatukogude arendamise" programmi toetuse eest, mis võimaldas korraldada vajaliku ja põneva koolituse raamatukogutöötajatele!

Pilleriin Altermann

Hiiu Valla Raamatukogu arendusspetsialist-vanemraamatukoguhoidja

Kärldas saab veevärgiga tasuta liituda

Kuni aasta lõpuni on Kärldla ühisveevärgi- ja kanalisatsiooniga liitumine tasuta.

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumine tagab kliendile kasutusmugavuse ning sõltumatus purgimisteenusest, kuna sellisel juhul ei pea enam kasutama fekaalipütti. Samuti säästab ühiskanalisatsioon keskkonda, kuna sellest ei leki reovett pinnasesse.

Tuletame meelde, et vallavalitsuse otsusega on eelmisel aastal rajatud torustikuga võimalik liitumistasuta ühineda 2019. a lõpuni ja poole hinnaga 2020. aastal.

Lisaks saab elamu ühendamiseks ühisveevärgi- ja kanalisatsiooniga taotleda toetust Keskkonnainvesteeringute Keskusest. Toetuse suurus sõltub rajatud torustiku pikkusest ja keskmised toetuste summad jäävad vahemikku 2000–2500 eurot.

Julgustame kõiki kasutama võimalust, kuniks meetmes raha on!

Täpsema info ja taotluse täitmise juhendi leiab KIKI kodulehel: <http://bit.do/eS3qt>

Küsimustega palume pöörduda Kärldla Veevärgi klienditeenindusse – kvv@kvv.ee; 463 2187.

Vallale saab juulist saata vaid e-arveid

Hiiumaa vallavalitsusele, allasutustele ja sihtasutustele saab alates 1. juulist saata ainult masinloetavaid e-arveid raamatupidamistarkvara E-arveldaja www.rik.ee/et/e-arveldaja kaudu. Hiiumaa vallale ja teistele avaliku sektori üksustele saab e-arveid E-arveldaja kaudu saata tasuta, piiramatult koguses ja tähtajatult.

Avaliku sektori üksused on riik ja riigiasutused, kohaliku omavalitsuse üksused ja kohaliku omavalitsuse üksuse asutused, muud avalik-õiguslikud juriidilised isikud ning kõigi nimetatute otsese või kaudse valitseva mõju all olevad sihtasutused, mittetulundusühingud ja äriühingud.

E-arveldajat puudutavate küsimuste korral abistab registrite ja infosüsteemide keskus. E-arvetele ülemineku ja kasutamise osas annab selgitusi rahandusministeerium.

Alates 1. juulist saab avaliku sektori üksustele saata üksnes e-arveid seoses Riigikogus vastu võetud raamatupidamise seaduse muudatusega. E-arve on masinloetav arve, mis sisestatakse süsteemi üks kord ja milles olevad andmed on arvutite vahel masinloetavad.

Emmaste raamatukogu klientidele lähemal

Sel suvel on Emmaste raamatukogu Leisu laenutuspunkt avatud igal kolmapäeval kell 14–18, seni oli see avatud üle nädala.

Kolmapäevahommikuti on jätkuvalt avatud ka Emmaste raamatukogu, kell 10–13. Teisipäeval, neljapäeval ja reedel kell 10–18.

Kolmapäeval on Leisu koolimajas rohkem tegevust, kuna siis on avatud ka kasutatud riiete pood ja kogunevad Agapäeotsa agarad.

Eestvedajad loodavad, et muudatus toob raamatukogule rohkem lugejaid, aga on ka piirkonna inimestele teenuse kasutamiseks mugavam. Suve lõpus tehakse kokkuvõtted ja otsused, kuidas raamatukoguteenuse ja teeninduspunkti edasi minna.

Raamatukogu osaleb rahvusvahelises koduloo projektis

Hiiu Valla Raamatukogu osaleb rahvusvahelises Erasmus K2 koduloo teemalises projektis, kus partnerriikideks on Leedu, Rootsi, Taani ja Sloveenia. Projekti „Kultuuripärand tulevikuks: avasta, jaga ja õpi“ eesmärgiks on kasutada olemasolevat kultuuripärandit, et motiveerida täiskasvanuid kogukonna liikmeid osalema erinevates õppimisprotsessides ja jagama teadmisi, kogemusi. Lisaeesmärgiks on leida innovaatilisi lähenemisviise ja vahendeid kultuuripärandi kasutamiseks raamatukogudes ja õppeprotsessides. Olulisel kohal on ka raamatukogude endi töötajate oskuste, teadmiste, keele- ja koostööoskuste arendamine.

Projekti jooksul toimub kolm viiepäevast koolitust erinevates riikides, kolm projektikohtumist ning valmib kokku kolm erinevat alaprojekti: kultuuripärandit kasutav kodulehekülg, õppematerjal raamatukogudele kultuuripärandiga seotud ürituste läbiviimiseks ning kultuuripärandiga seotud mälestuste ja materjalide kogumiseks. Projekt kestab kuni 2020. aasta augustini.

Pilleriin Altermann

Hiiu Valla Raamatukogu arendusspetsialist-vanemraamatukoguhoidja

Sotsiaaltoetuste taotlemine

11. juunil kell 10–12 sotsiaaltoetuste taotluste vastuvõtmine Suuremõisa raamatukogus. Info: Urme Soonvald, tel 463 6844, 521 0997.

13. juunil kell 11–12 sotsiaaltoetuste taotluste vastuvõtmine Viskoosas. Info: Pille Näksi, tel 5855 3736.

Transporditeenus

Kärdla piirkonnas invabussi tellimine kohalikeks sõitudeks ja mandrisõidud rehabilitatsiooni- või meditsiinasutusesse eakatele ja puudega inimestele. Info: Pille Alevi, pille.alevi@hiiumaa.ee, tel 505 5746 või 463 6094

Saun

Kärdlas Mängude maja saun (Nuutri 21): 8. ja 22. juunil kell 15–17 meestele, kell 17–19 naistele. Pileti hind on 2.30.

Tohvri Hooldekeskuse teenused ja kohatasud

I astme üldhooldus-klient, kes on põhimõtteliselt iseseisev, tuleb enamasti toime enda hooldamisega, vajab juhendamist ja mõningast abi igapäevatoimingutel nagu söömine ja riietumine – hind 720 eurot kuus.

II astme üldhooldus-klient, kellel on piiratud iseseisev toimetulek tingituna füüsilise võimekuse langusest ja/või mäluhäiretest. Vajab toimetulekuks ööpäevaringselt kõrvalabi, juhendamist ja järeelvalvet. Kasutab abivahendeid liikumiseks ja/või tualetitoiminguteks. Esineb osaline põiepidamatus ja/või soolepidamatus. Kasutab mähkmeid ja vajab kõrvalabi mähkmete vahetamisel – hind 740 eurot kuus.

III astme üldhooldus-klient, kes vajab ööpäevaringselt intensiivset hooldust nagu kehaasendi muutmine, riietumine, söömine, joomine, kehapihutamise eest hoolitsemine, mähkme vahetamine. Vajab abivahendeid lamatiste ennetamiseks ja /või lamatishäirete hoolduseks ja raviks. Vajab tugevdatud järeelvalvet – hind 780 eurot kuus.

Hooldusvajaduse hindamiseks kasutatakse hooldusvajaduse hindamise testi ja seda määratakse neljaliikmelise komisjoni poolt vastavalt vajadusele, kuid mitte harvem kui kaks korda aastas.

Lisainfo: www.tohvrihooldekodu.ee

Õpetajad said ohutusõppe koolitust

Ajal, mil lapsed aprilli koolivaheajal puhkasid, täiendasid õpetajad ennast ja osalesid politsei- ja piirivalveameti koolitusel, kust said lisateadmiseid tervise ning ohutuse teemal.

Koolituspäev toimus Palade põhikoolis 22. aprillil. Päeva juhatas sisse Oru kooli õpetaja Krista Saadoja, kes rääkis ohutusõppe vajalikkusest ning eesmärkidest. Koolitus andis ülevaate mõne teema kohta ning teadmisi õpetajatele, kuidas neid teemasid oma ainetundidesse siduda. Koolitus toimus maailmakohviku meetodil ning iga kohvikut juhtisid oma ala professionaalid. Hiiumaal käisid tehnilise järelevalve ameti esindaja Triinu Uibolet, maanteeameti Kai Kuuspalu ja Reeti EFert, kes olid ka eksperdid töörühmas. Päästeametist käisid oma teadmisi edasi andmas Eva-Maria Rand, Grete Arumäe ja Hannes Aasma, politsei- ja piirivalveametist veebikonstaabel Jana Frolova ja Kristel-Liis Kaunismaa.

Kokku osales Hiiumaa koolidest 46 õpetajat.

Koolitus sai alguse 2016. aastal, kui moodustati töörühm, kuhu kuulusid haridus- ja teadusministeeriumi, siseministeeriumi, Tartu ülikooli, maanteeameti, tehnilise järelevalve ameti, päästeameti, häirekeskuse, tervise arengu instituudi, HITSA, Tallinna ülikooli, sotsiaalministeeriumi, SA Innove ja inimeseõpetuse ühingu esindajad. Töörühm analüüsis õppematerjalides ohutuse teema käsitlemist ning seadis eesmärgid, kuidas ohutusõpet ainekavadesse viia. Ohutusõppe eesmärkideks on viia lasteni teadmine, kuidas ohuolukordi ära tunda, neid analüüsida, osata ohutult ja turvaliselt käituda ning ohutu käitumise väärtustamine.

Helle-Triin Nisumaa

piirkonnapolitseinik

Ühest vähetuntud mälestusmärgist

Oli aasta 1919. Kevadel, aprillis, oli Eestimaa pind peaaegu vaba, aga Vabadussõda käis piiridel edasi, sest vaenlane ei olnud veel relvi maha pannud.

Aprilli lõpus toimus Pühalepa apostlik-õigeusu kiriku, Kuri kiriku koolimajas leeriopetus. Koolitust viis läbi õigeusu vaimulik Mihhail (Mihkel) Vahter (1878–1938), kes oli Pühalepas preestri kohusetäitja 1919–1920. Lisaks leeritundidele organiseeris ta leeripoisse kalmistu korrastamisele, töötades ise nendega koos. Tema juhatusel rajati kungas, mille ümber istutati sarapuud ja sirelid. Künkale püstitati kohaliku mehe Pärdi Juhani poolt puust rist ja pühitseti see kõigile hukkunud meremeestele. Oli ju leeripoiste hulgas palju noori meremehi, kes olid leeri ajaks tagasi koju tulnud. Hiljem asendati puitrist betoonist valatud postamendil asuva metallristi ja metallist keraga. Postamendi esiküljel on laevaankru ja risti ristatud kujutis.

Leeriopetus lõppes 13. mail ja leerilaste õnnistamine oli määratud 29. maile. Kuid käimasolev sõda tegi omad korrektureid. 13 noort meest said käsu kahe päeva jooksul ilmuda ajateenistusse ning neile peeti 18. mail eraldi leeripüha. Kõik olid 1900. aastal sündinud poisid. See aastakäik jäi ka viimaseks Vabadussõja-aegseks mobilisatsiooniks üldse.

Aga mälestusmärk oli olemas ja püsib tänaseni, vaatamata eelmise sajandi heitlikele aegadele. Otsustasime eelmisel aastal klubi liikmetega, et selline unikaalne

mälestis tuleb oma sajandaks juubeliks korrastada. Postament oli viltu vajunud, looduslikust graniidist trepiastmed mulla alla kadunud, metallkuulis oli auk (vandalide töö 1950ndatel), ümbrus võssa kasvanud jne.

Appi tulid meile Hiiumaa Muinsuskaitse Selts, Pühalepa osavald ja Aigor Soikka – ühiselt jõudisime

niikaugele, et tänaseks, tähistamiseks mälestusmärgi püstitamise aastapäeva, on Hiiumaa ainuke maailmameredel hukkunud meremeestele pühendatud mälestusmärk renoveeritud ja kutsuvad end külastama. Aitäh kõigile abilistele ja toetajatele!

Klubi Pühalepa Vanamehed

Detailplaneeringud

Hiiumaa vallavalitsuse 7. mai 2019 korraldusega nr 277 otsustati algselt Hiessaare külas Saue (katastritunnus 63901:001:0079, üldpind 2,22 ha, sihtotstarve maatulundusmaa) ja Männiku (katastritunnus 63901:001:0984, üldpind 17,91 ha, sihtotstarve maatulundusmaa) katastriüksuse detailplaneering, mille eesmärgiks on eraldada Männiku katastriüksusest ca 0,51 ha suurune krunt, mis liidetakse Saue katastriüksusega, määrata krundile ehitusõigus ja hoonesusala. Sama korraldusega jäeti algselt detailplaneeringu strateegiline hindamine, kuna eeldatav oluline keskkonnamõju puudub. Algamisel teadaoleva info põhjal täiendavate uuringute läbiviimise vajadus puudub. Detailplaneeringu koostamise eesmärk on kooskõlas Pühalepa valla osa Suursadama-Kärdla piirkonna üldplaneeringuga. Detailplaneeringu koostamise korraldaja on Pühalepa Osavalla Valitsus (aadress Tempa küla, Hiiumaa vald) ja kehtestaja on Hiiumaa Vallavalitsus (aadress Keskvaljak 5a, Kärdla). Korraldusega saab tutvuda tööajal

Pühalepa Osavalla Valitsuses aadressiga Vallamaja, Tempa küla, Hiiumaa vald ja Hiiumaa valla veebilehel.

Hiiumaa vallavalitsuse 15. mai 2019 korraldusega nr 284 kehtestati Kalana küla Rängakopli maaüksuse (katastritunnus 39201:001:0555) detailplaneering. Detailplaneeringu eesmärgiks on 4,04 ha suuruse maaüksuse jagamine kaheks krundiks ning nendest ühele ehitusõiguse määramine. Krundile võib püstitada kuni seitse hoonet ehitisealuse pinnaga kuni 600 m². Planeeringulahendus on kooskõlastatud vajalike ametiasutustega ning vastab Kõrgessaare valla üldplaneeringule. Detailplaneeringu avalik väljapanek toimus ajavahemikul 17.–30. aprillini 2019, mille käigus ettepanekuid ja arvamusi ei esitatud. Planeeringu kehtestamise korralduse ja planeeringuga on võimalik tutvuda vallamajas (Keskvaljak 5a, Kärdla, 92413) ja internetis aadressil: <http://atp.amphora.ee/hiiumaavv/index.aspx?itm=162602>.

Hiiumaa vallavolikogu 16. mai 2019 otsusega nr 135 võeti vastu

Hiiumaa valla Kukka küla Sõeru ja Liiva kinnistu detailplaneering (DAGOpen OÜ töö nr 18-06). Planeeringuala suurus on u 5,7 ha. Detailplaneeringuga tehakse ettepanek muuta osaliselt Pühalepa vallavolikogu 16. detsembri 2003 määrusega nr 37 kehtestatud Pühalepa valla Suursadama-Kärdla piirkonna üldplaneeringut, muutes moodustatava u 1,7 ha suuruse krundi osas kaitsehaljastuse ning puhke- ja virgestusmaa 80% elamumaaks ja 20 % tootmiskaas (väikesadama maa). Planeeringuga eraldatakse Sõeru katastriüksusest (63901:001:1320) u 1,7 ha suurune krunt, kus maksimaalne lubatud hoonete arv on kaheksa. Sõeru ja Liiva kinnistu detailplaneeringuga on täpsustatud olemasolevat õueala vastavalt tegelikule kasutusele. Detailplaneeringu avalik väljapanek toimub 11. juunist kuni 9. juulini 2019 tööpäevadel tööajal Pühalepa Osavalla Valitsuses aadressiga Vallamaja Tempa küla Hiiumaa vald ja Hiiumaa valla veebilehel <https://vald.hiiumaa.ee/>. Täiendav info: Mai Julge, mai.julge@hiiumaa.ee, tel 463 6845

Laulu- ja tantsupeole „Minu arm“ sõidab Hiiumaalt 23 kollektiivi

Hiiumaalt on suurel peol 23 kollektiivi 385 osalejaga kogu saarelt. XX tantsupeole sõidab 11 tantsurühma ja neli võimlemisrühma.

Tiina Kaev viib peole Tiina Tantsustuudio III, IV ja V rühma ning naisvõimlemisrühma Liine, Jaanika Kuusk noorte segarühma Patsiusti, Helle-Mare Kõmmus naisrühma Kohvilähkrid ja segarühma Taidelaid, Terje Saviauk ja Rauno Zubko segarühma Matsakad, kus osalejaid üle Eesti, ning Maigi Taelma pererühma Möisakad. Helgi Taelma juhendamisel pääses tantsupeole lausa kuus kollektiivi – naisrühm Sedapidi, naisrühm Hiiu Sõlg, segarühm

Sõle Segajad 1 ja 2, Emmaste põhikooli 6.–8. klassi Nobejalad ning naisrühm Taherpill.

XXVII laulupeole sõidab Hiiumaalt seitse laulukoori ja üks sümfonieettorkester. Raili Kaibald viib laulukaare alla Kärkla põhikooli mudilaskoori ja Kärkla kammerkoori, Sirje Lillo segakoori Hiiula, Külli Kreegi Pühalepa mudilaskoori ja Helle Nittim ning Külli Kreegi naiskoori Anna. Hiiumaa-üleseid kollektiive sõidab laulupeole kolm – Hiiumaa lastekoor, dirigentideks on Ulvi Tamm ja Külli Kreegi, Ulvi Tamme juhendamisel ka Hiiumaa poistekoor ning Hiiumaa sümfonieettorkester ning Hiiumaa sümfonieettorkester, dirigendiks Kristiina Roots.

Eesti laulu ja tantsujuubeliaastat tähistatakse 4.–7. juulil. Tantsu-

Peonädal

N, 4. juulil kell 19 tantsupeo I etendus

R, 5. juulil kell 11 tantsupeo II etendus, kell 14 rahvamuusika pidu Vabaduse platsil ja kell 18 tantsupeo III etendus

L, 6. juulil kell 13 rongkäik ja kell 19 laulupeo avakontsert „Õpetajale“

P, 7. juulil kell 14 laulupidu

peo proovid algavad pühapäeval, 30. juunil, laulupeo proovid neljapäeval, 4. juulil.

Helle-Mare Kõmmus

Laulu- ja tantsupeo kuraator Hiiu maakonnas

Peotuli tuleb Hiiumaale

XXVII laulu- ja XX tantsupeo tule tulemine on avamäng juubelitepeole.

1. juunil süüdatakse Tartus ERMi pargis juubelitepeo tuli, mis järgmise 33 päevaga liigub mööda Eesti maakondi, et jõuda 4. juulil Tallinnasse tantsupeo esimesele etendusele. Hiiumaa saab tule Saaremaalt teisipäeval, 4. juuni hommikul kell 10 Sõru sadamas.

Kas tuli tuleb praamiga? Ei. Tuli liigub saarte ja mandri vahel purjelaevadega. Muhu uisk Moonland aitab tulel jõuda Muhu–Saaremaa ringile, meie halulaev HiiuIngel toob tule Hiiumaale ja viib Läänemaale.

Kui esimene kohtumine on Sõru sadamas ja ma sinna kuidagi ei jõua, kas tuli jääb mul siis nä-

gemata? Kindlasti mitte! Sõru sadamast suundub peotuli päripäevaringile saarel. Kõik osavallad saavad tule olemise hetke või paar. Emmaste osavald tervitab tuld kell 10. Kõrgessaare osavallas saab tulega kohtuda kell 11.30 Kõpu tuletorni all ja kell 13 Leigri-Murrol Laulupüha kivi juures. Kärkla linnaparki jõuab tuli kell 15.15 ja peatub Hiiumaa I laulupeo mälestuskivi juures. Pühalepa osavald tervitab tuld Suuremõisa lossi pargis 16.30. Pikemalt peatub tuli Käina osavallas. R. Tobiase majamuuseumi õuel toimub kell 19 laulupidu ja Orjaku sadamas kell 20.30 tantsupidu.

Kuidas tuli saarel liigub? Tuli on saarel ekskursioonil ja liigub ringi rõõmsavärvilise PAZ bussiga.

Loomulikult ei ole ta siis tõrvikus, vaid laternas. Kõpus, Kärklas ja Käinas on plaan sättida tuli tuleautole Nobe. See on vahva kolmerattaline sõiduk, mis on kohandatud spetsiaalselt tuletõrvi vedamiseks. Kõpus loodame Nobe abiga tule rahvamaja juurest tuletorni juurde viia, Kärklas Pika maja juurest linnaparki ja Käinas R. Tobiase majamuuseumi Orjaku sadamasse.

Mida tuli saarel näeb? Näeb ja kuuleb väikesi kingitusi peatuskohtades ja kohtub toredate inimestega. Sõrul on lubanud tuld tervitama tulla Emmaste puhkpilliorkester ja Emmaste lasteaiapere. Kõpu tuletorni juurde plaanivad tulla Kärkla lasterühm Naadredes, noorterühm Patsiusti ja Kõrgessaare eakaterühm Martad. Patsiusti abiga käib tuli ära torni tipus. Leigri-Murrole tulevad pikemale lõunapausile Kärkla kammerkoori, segakoori Hiiula ja naiskoori Anna lauljad. Kärklas aitab tule olemist ilmetada Tiina Tantsustuudio ja loodame kohtuda ka Kärkla kooliõpilastega. Suuremõisa lossi pargis on tuld tervitamas Suuremõisa koolipere ja pererühm Möisakad. Käinas on koos kogu saare tantsu-laulurahvas. Laulupeole on oodatud mudilaskoorid Pühalepast, Kärklast ja Käinast, Hiiumaa laste- ja poistekoor, segakoorid Kärklast ja Käinast ning naiskoor Pühalepast. Tantsupeole aga tantsurühmad üle terve saare.

Mida veel peaks teadma? Kodud ehime sel päeval sini-must-valgega, sest 4. juuni on ka Eesti lipu päev. Kui sul on soov tule olemise hetkest kaasa võtta tulekilluke, siis valmistu selleks ja varusta ennast laternaga. Tulemeeskond on lubanud kaasa võtta pirruid, et tuld jagada.

Peotuli lahkub Hiiumaalt 4. juuni õhtul kell 22 Orjaku sadamast Läänemaale.

Tule ja ole osaline laulu- ja tantsupeotule olemisel Hiiu saarel!

Helle-Mare Kõmmus

Laulu- ja tantsupeo kuraator Hiiumaalt

Hiiumaa Lastefestival: kontserdid, töötod, sport ja tsirkus

1. juunil algusega kell 11 toimub Kärklas Vabrikuväljakul taaskord Hiiumaa Lastefestival, kus on sel korral põnevaid esinejaid nii Hiiumaalt kui ka väljastpoolt.

Oma saare vahvate lastekollektiivide kõrval mahtusid kontserdiprogrammi muinasjutuvestja ja multiinstrumentalist Polina Tšerkassova, Pirita Kitarriorkester ja Klassikatäht 2018 Tanel Eiko Novikov dirigent Jaan Otsa juhtimisel. Hiiumaisetest esinejatest astuvad lavalaudadele noored Kärkla kultuurikeskuse näiteringist ja nukuteatrist, tantsijad Käina huvikoolist ja Tiina Tantsustuudiost ning Emmaste puhkpilliorkester.

Lisaks laval toimuvale jagub põnevaid tegevusi hulgi kogu väljakul. Nii ootame lapsi osalema vabatahtlike merepäästjate, päästeameti ja politsei töötubades, kus jagatakse juhiseid igapäevaelu turvalisemaks muutmiseks ja kriisiolukordades toimetulekuks. Jahtklubi Dagö tutvustab lastele purjetamise võimalusi. Saab teha lähemat tutvust koerte maailmaga ja vaadata, mida põnevad nendega koos on võimalik ette võtta. Hobusesõbrad saavad ratsutada, taimhuvilised istutada lilli. Sportliku poole pealt on pakkuda kabe, lauatenis ja kepphobused. Hiiumaa muuseum pakub võimalust valmistada pärimuslikus töötoas tuulelippe. Lisaks leiab aset äärmiselt kasulik jäätmete sorteerimise töötuba, kus osalejad saavad proovile panna oma teadmised ning oskuse jäätmed õigesti prügikastidesse sorteerida. Meisterdamise töötubades saab teha veel ka tuulelohet ja valmistada järjehoidjaid ning pesulõksuloomi. Kõige pisematele on mõeldud eraldi võimlemistek, kus juhendaja käe all jagatakse kasulikke nippe ja nõuandeid selle ala asjatundjalt. Noortekeskus pakub võimalust õppida tegema hiigelmulle ja juhendab tsirkuse töötuba.

Kogu programm on kohaletulnuile tasuta. Päeva juhib lastefestivali maskott – merihiir Rufi. Ootame kõiki lapsi ja peresid veetma kaunist päeva Hiiumaalt!

Hiiumaa Lastefestival toimub käesoleval aastal juba 17. korda.

Kadi Kull

Hiiu Valla Kultuuri ja Vaba Aja Keskuse kultuuri- ja huvitegevuse spetsialist

Hiumaa sotsiaalkeskuses

Kõrgessaare päevakeskuses:

Kolmapäeviti kl 13–14.30 seeniortantsuring

3. juunil alates kl 8.30 pediküüriteenus. Info ja registreerimine Eve Heinmaa tel 516 3126, Heli tel 5333 9472

4. juunil alates kl 8 juuksur. Eelnev registreerimine Sirje Vaku tel 463 1297 või 5666 2317

13. juunil kl 13 koosviibimine Lauka jahimajas: sünnipäevalaste õnnitlemine; külaliseks valla spordi- ja terviseedenduse spetsialist Martina Martinson, soovijail võimalus saunas käia (võta pesemisvahendid kaasa). Transport: 11.45 Kiivera, 12.25 Rootsi, Pihla, 12.30 Viskoosa

18. juunil väljasõit Hiumaa kaunitesse paikadesse koos giid Helgi Põlloga. Osavõtust teatada Heli tel 5333 9472. Transport GoBus: 10.15 Lauka, 10.20 Viskoosa, 10.25 Pihla, 10.35 Rootsi, 10.40 Kidaste

Kolmapäeviti ja reedeti kl 10–14 on võimalus tervisemajas kasutada saunateenust, kehtib tunni hind 5 eurot (leiliruum mahutab kuni kolm inimest), eraldi on saunaruum nii meestele kui ka naistele. Sauna kasutamiseks eelnevalt kindlasti kokku leppida Arturi tel 505 5732.

Kõrgessaare päevakeskus osutab pesu pesemise ja dušiteenust, eelnevalt kokku leppida Inna tel 504 2292, Heli tel 5333 9472.

Tegevustoas

4. juuni kl 10 meisterkokk Signe – rabarberikook

13. juuni kl 11 Alo muusikaline tervitus kellamänguga

19. juuni kl 12 tegevustoa jaanipidu Hellamaa rannas

Neljapäeviti kl 11 muusikatund – harjutame laulupeoks

Omastehooldajad

27. juunil omastehooldajate kokkusaamine. Täpsem info: Raili tel 508 8164

In memoriam Toivo Pruul

4.10.1953–26.05.2019

Pühapäeval lahkus meie hulgast lugupeetud kergejõustikutreener Toivo Pruul, kelle panust Hiumaa ja terve Eesti kergejõustikku on raske üle hinnata.

Toivol oli kuuenda kategooria kergejõustiku vanemtreeneri kutsetunnistus ja ta treenis noor-sportlasi igapäevaselt Hiumaa spordikoolis, Emmastes ning vedas eest kergejõustikuklubi Hiiker.

Toivo oli Hiumaa Spordiliidu pikaajaline juhatuse liige ja Hiumaa Kergejõustikuklubi Hiiker juhatuse liige. Lisaks oli Toivo Pruul mitme TV 10 Olümpiastarti finaaletapil korraldaja ning koolispordi üks rajajatest ja eestvedajatest kogu Eestis. Pikaajalise koolijuhi pagasiga Toivo Pruul rääkis viimased aastad seda, et üldhariduskoolides on vaja põhimõttelist muutust, kus iga päev on vaja sisse viia vägemalt üks liikumistund, et lapsed oleksid tervemad ja meie rahva eluiga pikeneks. Ma usun, et seda peame kuulda võtma!

Toivo töö tulemused jäävad meile teda väga kauaks meenutama. Eriti kurb on see, et Toivol ei õnnestunud ära näha meie uut spordikeskust, milles saavad olema parimad võimalikud treeningvõimalused kergejõustikuõpilastele. Toivo panus sellesse töösse oli

väga suur. Ta võitles selle eest, millesse uskus. Ja meie lastesse ta uskus...

Tunneme südamest kaasa kõi-

kidele lähedastele, õpilastele, kolleegidele!

Hiumaa spordikooli nimel

Kristi Linkov

Imetamiseks saab nõu ka telefoni teel

MTÜ Sünni ja Imetamise Eesti Tugiühing avas nõustamisliini imetamisega seotud küsimuste jaoks: tel 5909 5500. Telefonitsi saavad nõu küsida imikute ja väikelaste rinnaga toitmise kohta nii nende vanemad kui ka kõik teised teemast huvitatud inimesed.

Imetamine on õpitav oskus. Telefoni-nõustamise eesmärgiks on anda kiiresti ja mugavalt vajalikku infot imetamise ning sellega seonduvate murede ja küsimuste kohta, et ennetada võimalikke probleeme.

Nõustamisliin on avatud eesti keeles teisipäeviti kell 17–20 ja reedeti kell 10–13 ning vene keeles kolmapäeviti kell 19–21 ja pühapäeviti kell 18–20.

Millal nõu küsida? Alati, kui tekib mistahes küsimus rinnaga toitmise kohta:

- soovite teavet imetamise ja rinnapiima omaduste kohta;
- rinnaga toitmine on valus või te ei oska last hästi rinnale panna;
- vastsündinu imeb vähem kui 8 korda ööpäeva jooksul või on väga unine;
- rinnalaps pissib esimestel elukuudel vähem kui 6–8 korda ööpäevas;
- laps ei võta kaalus piisavalt juurde;
- Teile tundub, et piima ei ole piisavalt või te ei saa aru, kas laps imedes neelatab;
- Teile tundub, et piima on liiga palju;
- kahtlustate rinnapõletikku;
- laps on rinna otsas rahutu või keeldub imemast;
- olete mures toidu, eluviisi vms mõjust rinnalapsele;
- olete imetamissuhet lõpetamas.

Tasuta juriidiline nõustamine 5. juunil

Eesti Advokatuur nõustab Hiumaa inimesi perekonnaõigust puudutavates küsimustes. Nõustamine toimub Hiumaa Noorsootöö keskuse ruumides, Uus tn 4/5, Kärkla. Nõustajaks on vandeadvokaat Ene Ahas.

Nõustamise teemad: perekonna-

õigust puudutavad küsimused, lapse õigused, laste õigused suhetes vanematega, vanemate kohustused suhetes lastega, erinevad peremudelid – õigused ja kohustused, üksikvanema õigused, hooldus, eestkosted, lapsendamise jne. Nõustamine hõlmab ka perekonnaõigusega otseselt seonduvaid õigusvaldkondi (sh pärimisõigust). Nõustamisel tutvustatakse ka riigi õigusabi

olemust ja pakutavaid võimalusi ning vajadusel abistab advokaat abitaotluste vormistamisel. Advokaat tegeleb ka lepitajana aidates parima lahendusi kohtuväliselt.

Vajalik eelregistreerimine: tel 510 7299; lastekaitse.oigusabi@hiiumaa.ee

Hiumaa Lastekaitse Ühing

HIIMUMAA AMETIKOOL
www.hak.edu.ee

Too oma argirutiini vaheldust ja tule õppima Hiumaa Ametikooli!

Kõikidel erialadel sessioonõpe kord kuus

Puitehitiste restauraator, 1 a
Kiviehitiste restauraator, 1 a
Katuste restauraator, 1 a
Palkmajaehitaja, 2 a
Linnaaednik, 2 a
Maastikuehitaja, 1 a
Väikesadama spetsialist, 1 a
Bussijuht, 6 kuud
Veautojuht, 6 kuud
Plastitöötluste seadistaja, 9 kuud

Avasta Hiumaa ajalooline pärl

Suuremõisa loss

Lossi butiik
Popup lillestuudio
Fotostuudio
Kohvik-resto Padakonn
Majutus õpilaskodus

Haridus ajaloo südames

Palade ja Suuremõisa koolid ootavad I klassi

õpilaste koolituleku avaldusi alates 20. maist.

Avalduse vormid leiad: www.palade.edu.ee ja

www.suurem.edu.ee.

2006 2019

HAAPSALU
SAAREMAA
HIIUMAA

7. juuni kell 18 Hiiumaa Suuremõisa loss

KÜLA KÕRID

Külalaulude õhtu

Meelika Hainsoo (laul, hiiu kannel, viiul)
Celia Roose (laul, harmoonium)
Lauri Õunapuu (laul, väikekannel)

8. juuni kell 14 Hiiumaa Pühalepa kirik

KREEK JA ORTODOKS

Õhtune jumalateenistus

Ansambel Heinavanker
Kunstiline juht Margo Kõlar

Festivali kunstiline juht
TÕNU KALJUSTE

Kogu info
www.nargenfestival.ee

Piletihind Piletilevi eelmüügist 7€ ja 5€ (soodus).
Kohapeal kõigile 10€, maksmine sularahas!

KORRALDAJA: salk

PILETILEVI

KULTUURIMINISTRIKANTSELI

KEESTU KUTSUKOOL

HAAPSALU 740

SAAREMAA VILJA

HIIUMAA VILJA

EAU

ERR

KLASSIKARAADIO

KUU

HIIPSU KULU

AmerikaAuto

Kärdla suur rattasõit 8. juunil

On aeg pumbata rattal kummid täis ja tulla suurele rahvasõidule, kus oluline ei ole aeg, vaid osavõtt! Tegemist on meeleoluka koguperesündmusega, kuhu on oodatud nii suured kui väikesed.

Lastesõidud algavad kl 11. Kohal on Pipi Piksukk ja Claabu Aabitsa jalgratta vigurrada.

Suur rattasõit algab kl 12. Sõidu ajal on avatud lastehoid.

Marsruut (30 km): Kärdla-kivikülv-lennujaam-Hiieassaare-Kõlunõmme-Parts-Palade-Paluküla-Kärdla.

Võimalik on sõita ka 20km ring.

Osalejatele loosiauhinnad!

Näeme 8. juunil Kärdla sadamas!

Korraldaja: Kärdla osavald

Sõru Jazz Orjaku ja Sõru sadamas

K, 12. juunil

Sõru Jazz Vetsi tallis: Marianne Leibur trio

N, 13. juunil

Kl 20 Liis ja Jaak Lutsoja, Mihkel Mäekalle Orjaku külamajas

Kl 21.30 Raul ja Carlos Ukareda Orjaku külamajas

R, 14. juunil

Kl 17 Kruglov-Sooäär kvartett Sõru sadama paadikuuris

Kl 18.30 Maarja-Liis Ilus Sõru sadama paadikuuris

Kl 20 Joel Rimmel Trio Sõru sadama paadikuuris

Kl 21.30 JT Conception Sõru sadama paadikuuris

Kl 23 Dance-O-Phones Sõru sadama paadikuuris

L, 15. juunil

Kl 16 Mairo Marjamaa kvartett Sõru sadama paadikuuris

Kl 17.30 Kustikad Sõru sadama paadikuuris

Kl 18.30 Voorand ja Mälgand Sõru sadama paadikuuris

Kl 20 United Jazz Collective Sõru sadama paadikuuris

Kl 21.30 Anna Kaneelina Sõru sadama paadikuuris

Kl 23 Radar Sõru sadama paadikuuris

Kl 00.30 RMK elamusmatk "Helid öös" Tihu matkarajal

P, 16. juunil

Kl 14 Lahe lastekontsert "Mine metsa!" Sõru sadama paadikuuris

Kl 15 Susanna Aleksandra & New Wind Jazz Orchestra Sõru sadama paadikuuris

Kl 16.30 Petteri Hasa ja Raul Vaigla Sõru sadama paadikuuris

Kl 18 Brian Melvin Sõru sadama paadikuuris

Kl 19.30 Hendrik Sal-Saller ja Raivo Tafenau Sõru sadama paadikuuris

Kriisitelefoni 116 006

Üleriigiliselt tasuta ohvriabi kriisitelefoni 116 006 ja nõustamisteenusest veebilehel www.palunabi.ee saab ööpäevaringselt nõu ja abi eesti, vene ja inglise keeles. Lisaks on igas maakonnas ohvriabitöötaja, kellelt saab põhjalikumalt ja personaalsemat nõustamist.

Suvi Kassaris ja Kassari Kultuurineljapäevad KKNP juunis

T, 4. juunil laulu- ja tantsupeo tule teekond Hiiumaal

kl 20.30 tantsupidu Orjaku sadamas

kl 22 tule tee saatmine Orjaku sadamast

N, 6. juuni Kassari Kultuurineljapäevad (KKNP)

kl 10–18 avatud Hiiumaa muuseumi Kassari näitustemaja, pileti hinnas sees võimalik tellida giidituur kl 17. NB! giidituuri broneerimine tel 523 2225, info www.muuseum.hiiumaa.ee

kl 11–19 avatud Orjaku külamaja: Lylia Meisteri tekstiilinäitus „Aarete saar“, stendinäitused Hiiumaa kalad ja Hiiumaa loopealsed, väike suveniiripood ja sadamakohvik. Info tel 524 4820

kl 12–17 avatud Kassari kabel. Info tel 5305 1858

kl 12–19 avatud Kassari rahvamaja: avatud külaraamatukogu, hooaega alustab Kassari rahvamaja kodukohvik HÕNG. Info tel 558 0543

Hiiumaale lugu Hiiumaale Kojas. NB! Ainult ettetellimisel gruppidele al 10 in. Lisainfo: tel 463 6146

kl 18 Sarja „Kolm risti Kassari kabeli kohal“ 1. kontsert – plokkflöödiantsambel Eckenfördest Saksamaalt. Annetused kabeli toetuseks. Info tel 5305 1858

kl 20 kontsert „Laulud metsale ja maale“ Kassari rahvamajas, esineb Helen Kooviste.

N, 13. juunil Kassari Kultuurineljapäevad (KKNP):

kl 10–18 avatud Hiiumaa muuseumi Kassari näitustemaja

kl 11–19 avatud Orjaku külamaja

kl 12–17 avatud Kassari kabel

kl 12–19 avatud Kassari rahvamaja

Hiiumaale lugu Hiiumaale Kojas

N, 13. juunil Sõru Jazz kontserdid Orjaku külamajas:

kl 20 Liis ja Jaak Lutsoja, Mihkel Mäekalle

kl 21.30 Raul ja Carlos Ukareda. Lisainfo: www.kaunismuusika.ee

P, 16. juunil kl 14.30 djembe trummi workshop Dagen Haus külalistemajas, õpetaja Ian Mikael Kirss. Lisainfo: www.dagen.ee/uritused

N, 20. juunil Kassari Kultuurineljapäevad (KKNP):

kl 10–18 avatud Hiiumaa muuseumi Kassari näitustemaja

kl 11–19 avatud Orjaku külamaja

kl 12–17 avatud Kassari kabel

kl 12–19 avatud Kassari rahvamaja

Hiiumaale lugu Hiiumaale Kojas

N, 20. juunil kl 19 kontsert Orjaku külamajas „IIUKALA Bänd – 10“ IIUKALA Bänd tuli kokku 2009. a. juunis ja teeb oma 10. sünnipäeva puhul üleriigilise kontsert-turnee Hiiumaa pinnal, mis väisab viite Hiiumaa sadamat ning turnee suurim kontsert toimub Orjaku sadamas. Lisainfo tel 524 4820.

T, 25. juunil Hiiumaale Purjelaeva Seltsi 20. paadimatk ümber Hiiumaa, start Orjaku sadamast. Info hps@hps.ee

N, 27. juunil Kassari Kultuurineljapäevad (KKNP):

kl 10–18 avatud Hiiumaa muuseumi Kassari näitustemaja

kl 11–19 avatud Orjaku külamaja

kl 12–17 avatud Kassari kabel

kl 12–19 avatud Kassari rahvamaja

Hiiumaale lugu Hiiumaale Kojas

N, 27. juunil kontsert-loengud „Laule ja lugusid loomadest“ Orjaku külamajas - Aleksei Turovski ja Anne Adams. Info tel 524 4820.

kl 17 lastele ja lapsemeelsetele, pileti 5€

kl 19 täiskasvanutele (alates 16 a), pileti 8€

L, 29. juunil Hiiumaale Purjelaeva Seltsi paadimatk FINIŠ Orjaku sadamas ja tantsupidu matkal osalejatele.

P, 30. juunil kl 14.30 djembe trummi workshop Dagen Haus külalistemajas, õpetaja Ian Mikael Kirss.

Koolitus: Kuidas sulanduda meeskonda ja teha koostööd

Neljast koolituskorras koosneval kursusel saad teada, kuidas toimib hea meeskond, kuidas sulanduda meeskonda ja teha koostööd.

Kursust juhendab superviisor/coach Helena Ehrenbusch.

Uus kursus alustab 18. juunil.

Registreerimine kuni 10. juunini: Kaja Sõrmus, tel 5345 9558, kaja.sormus@hiiumaa.ee.

Kursuse sihtrühmaks on kõik põhi- või keskharidusega täiskasvanud, kõik erialase ettevalmistusega ja aegunud erialase ettevalmistusega täiskasvanud, madalat haridustaset eeldavatel ametikohtadel töötavad kõrgharidusega elanikud, madala

haridustasemega oskustöötajad, madala haridustasemega väikelastevanemad, üldkeskharidusega vanemaealised, majanduslikult mitteaktiivsed madala haridustasemega vanemaealised, majanduslikult mitteaktiivsed puuetega inimesed, vähe tasustatud ametikohtadel töötavad inimesed ja töötud (v.a värske kõrg- või kutseharidusega).

MEIE SEAST ON LAHKUNUD

VIKTOR SENNIKOV
AIVAR KOGERMANN
MEIDA PIHT
LEIDA ZELJONAJA
MALLE KAPPEL
ARVID KASK
ARNO NÖMMIK
AGNES LEPNA

VAINO PAAT
AIME KOKOVKINA
TIIU ROOS
HEINO VALK
KRISTJAN TALVOJA
MARTIN KREUS
LAINE MARTIN
TOIVO PRUUL

Kaastunne lähedastele!

Tulekul Hiiumaal

L, 1. juunil
Kl 11–16.30 Hiiumaa Lastefesti-
val Kärkla Vabrikuväljakul
kell 19 Hõbekala külalistemaja
hooaja avamine Andre Maake-
riga
Sportlik lastekaitsepäev Kõrges-
saares
P, 2. juunil
Kl 13 Roheline kokakool Soera
talumuuseumis
T, 4. juunil
Kl 7 Eesti lipu päeva tähistamine
Kärkla Pritsumaja torni riigilipu
heiskamisega
Tule tulemine Hiiumaal
K, 5. juuni
Kl 18 Käina huvikooli lõpuaktus
N, 6. juunil
Kl 17 RMK neljapäevak orientee-
rumises Kaustes
Kl 18 sarja “Kolm risti Kassari
kohal” I kontsert Kassari kabelis
– plokkflöödiansambel Eckenför-
dest Saksamaalt
Kl 20 “Laulud Metsale ja Maale”:
Väelaulude öhtu Helen Kooviste-
ga. Kassari rahvamajas
R, 7. juunil
Kl 18 Kreegi päevad Hiiumaal,
Suuremõisa lossis: KÜLA KÕRID.
Külalaulude öhtu
Rahvalaulud Kreegi kogudest
ning Kreegi-aegsetelt külamees-
telt-naistelt. Lisainfo www.nar-
genfestival.ee
Kl 18 Hiiumaa Kino: “Lemmikloo-
made salajane elu 2” 3D Kärkla
kinosaalis
Kl 20 Hiiumaa Kino: “Rocketman”
Kärkla kinosaalis
L, 8. juunil
Kl 10 Roograhu rändkarikas trol-
lingus Roograhu sadamast
Kl 11 Kärkla suur rattasõit algu-
sega Kärkla sadamast
Kl 14 Kreegi päevad Hiiumaal, Pü-
halepa kirikus: KREEK JA ORTO-
DOKS. Öhtune jumalateenistus.
Ansambel Heinavanker
Kl 20 Ivan Orav Kassari Kultuu-

ritelgis
Kl 20–3 Keskea BRIIS vol2 Hooaja
avamine Suursadamas
P, 9. juunil
Kl 17 Hiiumaa Kino: “Lemmikloo-
made salajane elu 2” 3D Kärkla
kinosaalis
kell 19 Hiiumaa Kino: “Rocket-
man” Kärkla kinosaalis
E, 10. juunil
Emmaste põhikooli õpilasnäituse
avamine Sõru muuseumis
T, 11. juunil
Kl 13 verekeskuse doonoripäev
Kl 18 Hiiumaa Kino: “Lemmik-
loomade salajane elu” Kärkla
kinosaalis
Kl 19 Eesti Draamateatri etendus
“Kontrabass” Käina kultuurikes-
kuses
Kl 20 Hiiumaa Kino: “Rocketman”
Kärkla kinosaalis
K, 12. juunil
Kl 12–18 Kuku raadio iga-aastase
sotsiaalkampaania “Selge Gru-
pijuht” registreerimine Kärkla
linnas, Rimi parklas
Kl 19 Eesti Draamateatri etendus
“Kontrabass” Käina kultuurikes-
kuses
N, 13. juunil
Kl 12–17 Kassari kapsad – raa-
matuvahetus ja uudiskirjanduse
jagamine Kassari rahvamajas
Kl 17 RMK neljapäevak orientee-
rumises Kaibaldi prügimäe teelt
Kl 20 Hiiumaa Kino: “Rocketman”
Kärkla kinosaalis
13.–16. juunil
Sõru Jazz Orjaku ja Sõru sada-
mas
P, 16. juunil
Kl 14.30 Djembe trummi works-
hop Dagen Haus külalistemajas,
õpetaja Ian Mikael Kirss
K, 19. juunil
Kl 22 Kinoöhtu Kassari kultuu-
ritelgis
N, 20. juunil
Kl 17 RMK Neljapäevak Tahku-

nas
Kl 19 kontsert “IIUKALA bänd 10”
Orjaku külamajas
R, 21. juunil
III Väike jaanipäeva lihalaat Orja-
ku sadamas
L, 22. juunil
Kl 14 Kõrgessaare Jaanijooks.
Registreerimine kl 12.30–13.50.
Stardipaik Tervisemaja juures.
Etteandevõistlus orienteerumi-
ses Ristnas radari torni juures
P, 23. juunil
Kl 12 Jaaniturniir korvpallis Kõr-
gessaare alevi korvpalliväljakul
T, 25. juunil
Hiiu Purjelaeva Seltsi 20. paadi-
matk ümber Hiiumaa start Orjaku
sadamast
N, 27. juunil
Kl 17 RMK neljapäevak orientee-
rumises Puskis
Kl 17 kontsert-loeng lastele:
“Laule & lugusid loomadest”
Aleksi Turovski ja Anne Adams
Orjaku sadamas
Kl 19 kontsert-loeng täiskasvanu-
tele: “Laule & lugusid loomadest”
Aleksi Turovski ja Anne Adams
Orjaku sadamas
R, 28. juunil
Kärkla keskväljakul 28. juuni
hommikul „Tahan sõita ohutult”.
Politsei ja maanteeamet teevad
teavitus- ja ennetustööd kõigile
huvilistele ning eeskätt lastele.
Samuti avab Falck Autoabi tasuta
rataste tehnilise hoolduse punkti
ja kõik saavad lasta tasuta üle
vaadata oma jalgratta.
L, 29. juuni
Kl 19 helisevad öhtud Kaasiku
talus: Ott Lepland kvartett Ki-
duspel
Hiiu Purjelaeva Seltsi paadimatka
finiš Orjaku sadamas ja tantsu-
öhtu
P, 30. juunil
kell 14.30 Djembe trummi works-
hop Dagen Haus külalistemajas,
õpetaja Ian Mikael Kirss

Hiiumaa jaanituled

R, 21. juunil kl 21 Kõpus
L, 22. juunil
kl 21 jaaniöhtu Kõrgessaare
Mõisapargis
kl 22 Pullu jaanituli Pullu pubis
Sõruotsa külade rändav jaanituli
Viiri külas
P, 23. juunil
kl 18 Sõru jaanituli Sõru sada-

mas
kl 19 jaanituli Hellamaa kii-
geplatsil
kl 19.30–22.40 Kärkla jaanituli
sadamas
kl 20–00 Kassari jaanituli Kassari
kiigeplatsil. Esineb ansambel
Kardemon.
Tärkma jaanituli Tärkma sada-
mas

Näitused

**Kärkla kultuurikeskuse näitu-
seruumis**
5.–30. juunil Natalia Kuhi anaga-
ma keraamika näitus
Kõrgessaare valitsejamajas
4.–20. juunil on võimalik töö-
päeviti kell 10–16 külastada kä-
sitöönäitust “Lauka lapimuttide
ja raamatukogu huviklubi naiste
talviste tegemiste väljapanek”
Nelja Nurga galeriis
Nelja Nurga galeriis avatakse
31. mail kell 16 Marko Mäetam-
me näitus, mis jääb avatuks kuni
16. juunini.

21. juunil avatakse galeriis
Hiiumaa loovisikute ülevaate-
näitus.
Galeriis on saadaval Hiiumaaga
seotud loojate teosed, trükised,
muusika.
Galerii on avatud kevadisel pe-
rioodil R–L kl 11–15.
Kõik muud ajad kokkuleppel:
Valev Sein 529 6580, Helle-Mare
Kõmmus 529 9429, Kaja Hiis-
Rinne 510 9255, Kalli Sein 503
2246 või kalli@sein.ee.
Jälgige sündmuste infot Nelja
Nurga galerii Facebooki lehel.

Hiiumaa muuseumis

KASSARI MUUSEUMIMAJA
Näitus „ Elu saarel. Tuli, vesi,
õhk, maa.”
Näitus heidab pilgu ennekõike
hiidlaste elu argipäeva näh-
tustele ja sündmustele, kuid
jätab ruumi ka filosoofilistele
mõtisklustele ning olulistele
pöördepunktidelt saare aja-
loos. Tuhanded aastad inimese
elust on siin esitatud läbi nelja
ürgelemendi, mis juba pealkir-
jas mainitud. Ei ole juhtumiste
kronoloogilist järjestust, on
seosed, oskused, võimalused ja
paratamatus. Näitus on eseme-
rohke ning lisaks teada-tuntud
tarbeesemetele on seal ka mõ-
ned päris kaasaegsed kohapeal
valmistatud asjad.
Kassari muuseumimajas saab
nüüd külastada kappide ava-
hoidlat!

poes, punuda vaipa, lõnga vihiks
kerida, kiikuda kiikhobusega,
joonistada ja veel palju muud
toredat teha.
Näitus „Tuulega silmitsi”
Pika maja teise korruse galeriis
on avatud näitus Hiiumaa tuu-
lelippudest.
Hiiumaa tuulelipud on erilised
ja ainulaadsed. Neis väljendub
selgelt hiidlaste loovus ja isete-
gemise oskus. Avatud näitusel
toome tuulelipud kõrgelt alla,
vaatajale lähemale. Räägime
juurde lugusid nende ajaloo-
st, valmistamisest ja tähendusest.
MIHKLI TALUMUUSEUM
Kutsume kõiki huvilisi Mihkli
talumuuseumisse tutvuma ta-
lueluga, osalema talutöödes,
külastama näitusi või hoopis
kiigele. Võimalus korraldada
mõnus piknik taluõuel või tellida
ehtsat suitsusauna. Vahvat te-
gemist on ka lastele, mängides
jooksumängu „Sounast aidani”.
Perenaine Õie Laksberg, tel:
5666 6895, oie.laksberg@gmail.
com

RUDOLF TOBIASE MAJAMUUSEUM

Uuenenud püsiekspositsioonis
saab tutvuda helilooja elu ja
loominguga, köstrite tööde ja
tegemistega, erinevate muusi-
kainstrumentidega ja nautida
Rudolf Tobiase heliloomingut.
Avatud on meenepood!
Muuseumide lahtiolekuajad:
Pikk maja avatud E–P kl 10–
17.30
Kassari muuseumimaja avatud
E–P kl 10–18.
Rudolf Tobiase majamuuseum
avatud K–L kl 11–17
1. juunist Mihkli talumuuseum
avatud T–P kl 11–18
Muuseumide lahtiolekuagadel
avatud ka meene- ja raamatu-
poed.

**Turismiettevõtja – kas oled
puhkaeestis.ee lehel?**
Hea turismiettevõtja! Kui soovid
oma ettevõtet näha visitestonia.
com/puhkaeestis.ee lehel (tasu-
ta) või kui vajad abi oma objekti
muutmisel/uuendamisel, siis
palun võta julgesti ühendust
Hiiumaa Turismiinfokeskusega:
hiiumaa@visitestonia.com

**Milline tuleb
Kärkla uus põhikool?**
Kärkla põhikooli arhitektuuri-
konkursi võidutöö välja kuuluta-
mine toimub 11. juunil kell
12.45 Kärkla linnapargis, vihma
korral kooli saalis. Kõik huvilised
on oodatud!

Hiiumaa Teataja, Hiiumaa valla väljaanne
Toimetajad: Liina Siniveer, tel 5386 7606, liina.siniveer@hiiumaa.ee
Anu Tammeaar, anu.tammeaar@hiiumaa.ee
Kujundus ja küljendus Kersti Simsalu
Trükikoda Printall
Hiiumaa Teataja ilmub kuu viimasel reedel. Info ja teated järgmise kuu
lehte on oodatud eelneva kuu 15. kuupäevaks: liina.siniveer@hiiumaa.ee

**Tule tuletorni!
Tahkuna tuletorn**
Avatud **1. mai–15. september**
T–P kl 10–19. Muul ajal kok-
kuleppel. Kontakt Tõnu Laasi
5818 0755.
Kõpu tuletorn
Avatud **1. mai–15. september,**
iga päev kl 10–20. Kontakt
Annely Heilmann 529 9162.
Ristna tuletorn
Avatud **1. mai–15. september,**
T–P kl 10–19.

Hiiumaa Turismiinfokeskus
Kärklas Pritsumajas Hiiu tänav 1
läks üle suveajale. Oleme avatud
iga päev tööpäeviti kell 10–17 ja
nädalavahetustel 10–15.

**Koolide lõpuaktused
Hiiumaal**
**R. Tobiase nimelise Kärkla
Muusikakooli**
54. lennu pidulik kontsert-
aktus toimub laupäeval, 8. juu-
nil kell 15 kooli saalis
**Suuremõisa Lasteaed-
Põhikool:**
6. klassi aktus 10. juunil kell 18
Käina Kool:
15. juunil kell 16.
Palade Põhikool:
18. juunil kell 18
Lauka Põhikool:
19. juunil kell 15
Kärkla Põhikool:
19. juunil kell 17.
Emmaste Põhikool:
19. juunil kell 17.
Hiiumaa Gümnaasium:
20. juunil kell 17